

Wrocław, dnia 2 stycznia 2014 r.

SKO 4136/34/13

**Zawiadomienie o wydaniu przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu
decyzji z dnia 27 grudnia 2013 r. (SKO 4136/34/13)**

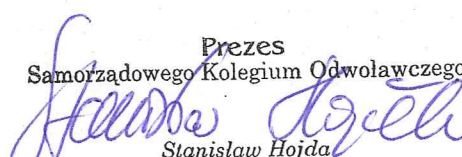
Na podstawie art. 46a ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), w związku z art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), i art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego,

zawiadamiam strony postępowania, że

Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu, decyzją z dnia 27 grudnia 2013 r. (SKO 4136/34/13) - po rozpatrzeniu odwołań: Jordanowskiego Ruchu Ochrony Przyrody „Zielona Ostoja”, Wandy Halkiewicz, Tomasza Halkiewicza, Henryki Mirus, Marii Pisarewskiej, Jana Kanaka, Mariusza Tankiewicza oraz, reprezentowanych przez pełnomocnika Andrzeja Knutera, Krystyny Hołdowicz, Jana Hołdowicza, Waldemara Mazurka, Roberta Stachowskiego i Jadwigi Stachowskiej, od decyzji Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2013 r. (Nr 130/2013), ustalającej na rzecz Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228, działając na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania administracyjnego, **uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i - orzekając o istocie sprawy - określiło na rzecz Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14 oraz w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228.**

Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu z dnia 27 grudnia 2013 r. (SKO 4136/34/13) jest do wglądu w siedzibie Kolegium, pl. Powstańców Warszawy 1 we Wrocławiu, pok. 1251, w godz. 9⁰⁰ - 15⁰⁰. Z treścią decyzji można się także zapoznać w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego doręczenie decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu z dnia 27 grudnia 2013 r. (SKO 4136/34/13), uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia niniejszego zawiadomienia.

Prezes
Samorządowego Kolegium Odwoławczego

Stanisław Hojda

Wrocław, dnia 27 grudnia 2013 r.

DECYZJA

Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu w składzie:

przewodniczący: Stanisław Hojda

członkowie: Magdalena Raguszevska - sprawozdawca
Barbara Noga

po rozpatrzeniu odwołań: Jordanowskiego Ruchu Ochrony Przyrody „Zielona Ostoja”, Wandy Halkiewicz, Tomasza Halkiewicza, Henryki Mirus, Marii Pisarewskiej, Jana Kanaka, Mariusza Tankiewicz oraz - reprezentowanych przez pełnomocnika Andrzeja Knutera – Krystyny Hołdowicz, Jana Hołdowicza, Waldemara Mazurka, Roberta Stachowskiego i Jadwigi Stachowskiej, od decyzji Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2013 r. (Nr 130/2013), ustalającej na rzecz Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228,

na podstawie:

- art. 138 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako k.p.a.),
- art. 56 ust. 2, ust. 3, ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), w związku z art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.);
- § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.), w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.),

uchyla zaskarżoną decyzję w całości i - orzekając o istocie sprawy - określa na rzecz Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu następujące środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14 oraz w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14 oraz w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228.

Łączne zasoby bilansowe wynoszą 13 803 tys. Mg. Planowane wydobycie wynosić będzie około 250-300 tys. Mg (ton) rocznie. Przewidywany okres eksploatacji złoża to około 30 lat.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1. Wydobycie kopaliny poprzedzić wykonywaniem na obszarze planowanej eksploatacji udostępniających robót nadkładowych, polegających na usunięciu warstwy nadkładu miękkiego (w tym humusu) i odpowiednio go zdeponować w wyznaczonym miejscu, a następnie wykorzystywać do rekultywacji na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia (wyłącznie, gdy nie zostanie zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi, np. ropopochodnymi);
2. Na etapie projektu zagospodarowania złoża sporządzić bilans mas ziemnych powstających w związku z realizacją przedsięwzięcia oraz szczegółowo określić sposoby postępowania z ww. masami ziemnymi;
3. Podczas prowadzenia robót górniczych dążyć do utrzymania parametrów skarp i zboczy eksploatacyjnych zapewniających stateczność geotechniczną ociosów wyrobiska;
4. Emisja hałasu z projektowanego zakładu nie może powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu 50 dB w dzień i 40 dB w nocy na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 55 dB w dzień i 45 dB w nocy na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, Dz. U. Nr 120, poz. 826 ze zm.);
5. Wyeliminować przyczyny wtórnego pylenia w trakcie prowadzenia prac przygotowawczych i wydobywczych poprzez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, w szczególności przez zraszanie wodą dróg technologicznych na terenie kopalni w okresach suchych;
6. Wykonać zabezpieczenia przed pyleniem powstającym na etapie przeróbki kamienia, w tym:
 - obudowę przesiewaczy, obejmującą zarówno obudowę powierzchni górnej przesiewacza, jak i jego ściany tylnej oraz uszczelnienie zasypów na zsypy odbiorcze kruszywa z przesiewacza;
 - obudowę przenośników taśmowych dla odbioru najdrobniejszej frakcji (0-5 mm) spod przesiewacza, łącznie z obudową przesypu na przenośnik, jak również zainstalowanie kosza zasypowego pod przesiewaczem;
 - stosowanie w czasie produkcji - z wyjątkiem okresów silnych mrozów - zraszaczy wody w każdym punkcie przesypowym i stożkach materiałów finalnych;
7. Zasilanie instalacji zraszającej ma następować wodą zgromadzoną w rzapiu, a w okresie braku wody w rzapiu - wodą dowożoną na teren kopalni;
8. Urobek z kopalni transportowany ma być do zasypu kruszarki wstępnej zakładu przeróbczego pięcioma samochodami o ładowności 40 Mg; liczbę kursów pojazdów samochodowych poruszających się drogą technologiczną pomiędzy kopalnią a zakładem przeróbczym w ciągu doby należy ograniczyć do maksymalnie 25 kursów, przy prędkości 10 km/h. Odbiór gotowego kruszywa będzie następować samochodami ciężarowymi

o ładowności 30 Mg, drogą gminną o długości ok. 500 m od zakładu do drogi powiatowej relacji Jordanów Śląski-Sobótka;

9. Ograniczyć do minimum czas pracy silników maszyn i pojazdów na biegu jałowym;

10. Stosować sprzęt i maszyny sprawne technicznie, eksploatowane i konserwowane systematycznie i w sposób prawidłowy, wykluczający emisję do wód i ziemi zanieczyszczeń niebezpiecznych, m.in. z grupy ropopochodnych;

11. Eksploatacja winna być prowadzona z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, w szczególności w zakresie emisji hałasu, wibracji, zapylenia oraz ochrony środowiska gruntowo-wodnego, tak aby nie następowały przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny;

12. Wody powierzchniowe i wody gruntowe należy zabezpieczyć przed ewentualnym zanieczyszczeniem w trakcie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia;

13. Wycinkę drzew i krzewów ograniczyć do niezbędnego minimum;

14. Niezbędną wycinkę drzew i krzewów prowadzić w okresie późnojesiennym (nie później niż do końca lutego), na podstawie zezwolenia właściwego organu, jeśli jest wymagane. W przypadku usuwania drzew i krzewów w okresie lęgowym ptaków, prace te prowadzić wyłącznie po uzgodnieniu ze specjalistą ornitologiem;

15. W ramach prac przygotowawczych należy prawidłowo zagospodarować odpady, które powstaną na terenie przedsięwzięcia wskutek rozbiórek (m.in. zaplecza technicznego dawnego zakładu przeróbczego) i przekazać je uprawnionym odbiorcom;

16. Teren przedsięwzięcia wyposażyć w szczelne, zamykane i oznakowane pojemniki (kontenery), zapewniającą selektywną zbiórkę odpadów w zależności od ich rodzajów, możliwości dalszego zagospodarowania czy przetworzenia; następnie odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom;

17. Odpady niebezpieczne gromadzić w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach, odpornych na działanie składników umieszczanych w nich odpadów, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych; odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom; miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych powinny być oznaczone i zabezpieczone przed wstępem osób nieupoważnionych i zwierząt;

18. Odpady inne niż niebezpieczne gromadzić selektywnie w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych; odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom;

19. Odpady zagospodarować zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013, poz. 21 ze zm.). Należy sporządzić rzeczywisty bilans odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne i na jego podstawie uregulować stan formalno - prawny w zakresie gospodarki odpadami;

20. Podczas realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy stosować urządzenia i rozwiązania techniczne oraz działania organizacyjne minimalizujące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko i zdrowie ludzi (w tym osób zatrudnionych);

21. W miejscu eksploatacji kopaliny nie gromadzić materiałów pędnych ani smarów, a także nie tankować maszyn i pojazdów wykorzystywanych m.in. do wydobywania i transportu kopaliny; wszystkie prace konserwacyjne i naprawcze oraz tankowanie pojazdów powinno odbywać się poza terenem objętym eksploatacją kopaliny, w miejscu zorganizowanym w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie gleb substancjami ropopochodnymi;
22. Ścieki bytowe odprowadzać do bezodpływowego zbiornika i wywozić systematycznie przy pomocy uprawnionego podmiotu;
23. Miejsca postojowe dla pojazdów pracowników i ewentualnych klientów zorganizować w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie gleb substancjami ropopochodnymi;
24. Teren przedsięwzięcia (na etapie eksploatacji) wyposażyć w środki do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych;
25. Podczas robót strzałowych stosować takie ładunki materiałów wybuchowych, które warunkować będą bezpieczeństwo na przyległych terenach, uwzględniając hałas i rozrzut odłamków oraz drgania sejsmiczne;
26. Roboty strzałowe prowadzić maksymalnie 3 razy z tygodniu, w porze dziennej. Tak dobrać parametry robót strzałowych, by oddziaływanie było minimalne;

III. Nakłada się obowiązek sporządzenia analizy porealizacyjnej, o której mowa w art. 56 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, w zakresie pomiarów zawartości włókien azbestu w pyłe w trakcie prowadzenia prac mechanicznych i strzelniczych na terenie kopalni (w miejscach przebywania ludzi) oraz na terenie otaczającym kopalnię - z każdej strony (północ, południe, wschód, zachód), w odległości 50 i 100 m od granic nieruchomości objętych planowanym przedsięwzięciem - w pierwszym kwartale po rozpoczęciu eksploatacji kopalni.

Pomiary winny zostać wykonane przez certyfikowaną jednostkę badawczą, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322). Wyniki pomiarów należy przedstawić Wójtowi Gminy Jordanów Śląski oraz Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego nie później niż w okresie 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia eksploatacji kopalni.

Następne wyniki badań w tym zakresie należy wykonywać co roku w terminie do 30 czerwca;

IV. Nie nakłada się obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;

V. Nie stwierdza się konieczności utworzenia obszaru ograniczonego oddziaływania;

VI. Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji Kolegium.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 lipca 2013 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski - działając na wniosek Spółki Jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu - określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW”, na działkach położonych w obrębie wsi Glinica: nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski: nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228. W uzasadnieniu decyzji wyjaśnił, że stosownie do § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - do postępowań, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wszczętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia (tj. 15 listopada 2010 r.), stosuje się przepisy dotychczasowe. Ponieważ postępowanie w rozpatrywanej sprawie zostało wszczęte w 2007 r., planowane przez Spółkę jawną przedsięwzięcie zalicza się do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może być wymagane. Następnie Wójt Gminy Jordanów Śląski wskazał, że stosownie do art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, do spraw wszczętych na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, zmienionych ustawą z dnia 3 października 2008 r., przed dniem wejścia w życie tej ustawy (tj. 15 listopada 2008 r., art. 174), a niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy dotychczasowe. Postępowanie zainicjowane przez Spółkę jawną w 2007 r. prowadzone było więc na podstawie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska sprzed nowelizacji.

Ponieważ liczba stron przekraczała 20, stosownie do art. 46a ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, Wójt Gminy Jordanów Śląski zawiadamiał strony postępowania o wszystkich czynnościach organów administracji publicznej na zasadzie określonej w art. 49 k.p.a., poprzez obwieszczenia. Obwieszczenia wydane w toku postępowania umieszczane były na okres czternastu dni (nie licząc dnia wywieszenia):

- na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Jordanów Śląski,
- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Jordanów Śląski (www.bip.jordanowslaski.pl),
- na tablicy ogłoszeń w sołectwie Glinica,
- na tablicy ogłoszeń w sołectwie Jordanów Śląski.

Ponadto obwieszczenia przesłano do Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka z prośbą o wywieszenie na tablicy ogłoszeń.

Obwieszczeniem z dnia 24 maja 2007 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski poinformował strony o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o uprawnieniach do czynnego udziału na każdym etapie postępowania,

wynikających z art. 10 k.p.a. Obwieszczenie wywieszono od dnia 24 maja 2007 r. do dnia 29 czerwca 2007 r. (włącznie) na wskazywanych wyżej nośnikach informacji.

W toku prowadzonego postępowania Wójt Gminy Jordanów Śląski uzyskał opinie o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z dnia 13 lipca 2007 r. (ZNS-601-301/HJ/07) oraz Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 18 czerwca 2007 r. (SP/OŚ/TK/7633.OP-1/J/2007). Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji, uwzględniając uwarunkowania zawarte w art. 51 ust. 8 pkt 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (tj. charakterystykę przedsięwzięcia, wielkość emisji substancji do środowiska, usytuowanie przedsięwzięcia oraz rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko), a także biorąc pod uwagę uzyskane opinie, Wójt Gminy Jordanów Śląski uznał, iż planowane przedsięwzięcie wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Postanowieniem z dnia 6 marca 2009 r. nałożył więc obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, zgodny z art. 52 ustawy.

Prowadząc postępowanie środowiskowe Wójt Gminy Jordanów Śląski uwzględnił, że przedsięwzięcie objęte wnioskiem polegać będzie na eksploatacji złoża serpentynitu zlokalizowanego na ww. działkach położonych w obrębie wsi Glinica, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski. Rozwijając eksploatację w kierunku północno-zachodnim udostępniane będą kolejne partie złoża z poziomu +180 m npm (eksploatacja stokowa) oraz poziomów +145, +130, +115, +70 m npm (eksploatacja wgłębna). Udostępnienie poziomów wgłębnych (poniżej +160 m npm) polegać będzie na wykonaniu pochylni transportowych, zapewniających wybieranie kopaliny z poszczególnych poziomów eksploatacyjnych. Eksploatacja złoża w obrębie znajdującym się poza granicami istniejącego wyrobiska poprzedzona będzie wykonywaniem udostępniających robót nadkładowych, polegających na usunięciu warstwy nadkładu miękkiego (w tym humusu) i zalegających na złożu zwałowisk nadkładowych. Eksploatacja prowadzona będzie w obrębie działek o uregulowanych stosunkach prawnych. Obecnie projektowana eksploatacja nie wpłynie na poszerzenie wielkości obszaru ujętego w dokumentach geologicznych. Tym samym nie będą zajmowane nowe tereny pod eksploatację, poza terenami, na których udokumentowano złożo (w złożu nie występują kopaliny towarzyszące). Złożo udostępnione jest bezpośrednio od południowo - wschodniej strony udokumentowania wyrobiskiem stokowym. Wyrobisko posiada obecnie jeden poziom eksploatacyjny, którego spąg znajduje się na rzędnej +165 m npm. Surowiec wydobywany ze złoża „JORDANÓW” ma wszechstronne zastosowanie w wielu gałęziach budownictwa i w drogownictwie. Łączne zasoby bilansowe wynoszą 13 803 tys. Mg. Urabianie kopaliny będzie realizowane przy użyciu materiałów wybuchowych, strzelaniem metodą długich otworów. Otwory strzałowe - o średnicy 60 - 110 mm - wiercone będą w kopalinie przy użyciu samobieżnej, wysoko wydajnej wiertnicy udarowo - obrotowej. Załadunek wykonanych otworów strzałowych materiałem wybuchowym (w nabojach, luzem lub w zawieszaniu) realizowany będzie mechanicznie lub ręcznie. Odstrzelony urobek ładowany będzie na samowyladowcze środki transportu kołowego, przy pomocy wysoko wydajnych koparek jednonaczyniowych lub ładowarek. Z przodków wydobywczych usytuowanych na poszczególnych poziomach eksploatacyjnych urobek skalny dostarczany będzie do zakładu przeróbczego, zlokalizowanego w rejonie położonym na południowym-wschodzie od obszaru

złoża. Następnie Wójt Gminy Jordanów Śląski szczegółowo opisał proces technologiczny eksploatacji złoża i zakładu przerobczego.

O wydaniu postanowienia nakładającego obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i - na podstawie powyższych ustaleń - określającego jego zakres, strony postępowania zostały poinformowane na zasadzie określonej w art. 49 k.p.a., obwieszczeniem z dnia 6 marca 2009 r. Obwieszczenie umieszczono od dnia 6 marca 2009 r. do dnia 21 marca 2009 r. (włącznie) na wskazywanych wyżej nośnikach informacji. Żadna ze stron nie wniosła zażalenia na to postanowienie.

W dniu 19 marca 2009 r. Spółka jawna przedłożyła „Raport oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW”, opracowany przez mgr. Wojciecha Kasprzaka. W postępowaniu uzgodnieniowym Starosta Powiatu Wrocławskiego stwierdził, że Raport ten wymaga uzupełnienia. W związku z powyższym wezwał Spółkę do uzupełnienia braków Raportu oraz do zweryfikowania zakresu oddziaływania inwestycji odnośnie do rozprzestrzeniania hałasu i zanieczyszczeń związanych z emisją do atmosfery. Pismem z dnia 10 czerwca 2010 r. Spółka przedłożyła Aneks nr 1 do „Raportu”, opracowany przez Piotra Hanulę (kwiecień 2010 r.). W dniu 29 czerwca 2010 r. Starosta Powiatu Wrocławskiego wezwał z kolei Spółkę do przedłożenia dodatkowych wyjaśnień w zakresie drogi gminnej, tj. działki nr 228 (czy nadal będzie pełniła swoje funkcje, czy wystąpi konieczność jej przesunięcia), uszczegółowienia informacji dotyczących prowadzenia zraszania na poszczególnych etapach wydobywania i przetwórstwa serpentynitu. Spółka - w piśmie z dnia 10 czerwca 2010 r. - wyjaśniła, że przebieg drogi gminnej nie ulegnie zmianie oraz uszczegółowiła informacje dotyczące prowadzenia zraszania. Biorąc pod uwagę ustalenia postępowania uzgodnieniowego, Starosta Powiatu Wrocławskiego uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia.

W dniu 23 lipca 2010 r. do Wójta Gminy Jordanów Śląski wpłynął protest mieszkańca Glinicy Andrzeja Stanisława Knutera, reprezentującego interesy 39 osób, który stwierdził, że wznowienie eksploatacji złoża serpentynitu narusza interes prawny mieszkańców Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców wsi Glinica. Wśród wymienianych powodów naruszenia interesu prawnego znalazły się następujące kwestie:

- utrudniony dostęp do działek zlokalizowanych pomiędzy drogą powiatową Jordanów Śląski - Sobótka, a potencjalną kopalnią;
- czasowe ograniczenie z korzystania z ww. działek w godzinach odstrzału;
- uniemożliwienie innego niż rolnicze wykorzystania tego terenu;
- narażenie terenu na negatywne skutki oddziaływania kopalni: wstrząsy sejsmiczne, fala uderzeniowa, spadające odłamki skalne, hałas, zapylenie;
- w związku z informacją Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, że w złożu występuje azbest, wydobywanie serpentynitu powinno zostać zabronione na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest;
- brak podjęcia działań przez Wójta Gminy po spotkaniu z mieszkańcami, które zainicjowane zostało złożonym protestem w dniu 5 czerwca 2007 r. przeciwko uruchomieniu kopalni.

W tym miejscu Wójt Gminy Jordanów Śląski wyjaśnił, że w związku z obawami społecznymi w zakresie potencjalnej możliwości pojawiania się w pyłe włókien azbestu w punkcie II decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. stwierdził konieczność przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w tym zakresie.

Przypomniął również, że w dniu 26 listopada 2010 r. wydał decyzję odmawiającą ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” (nr 243/2010); obwieszczenie o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach było zamieszczone na ww. nośnikach informacji. Spółka jawna, korzystając z przysługującego prawa, wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu, które uchyliło decyzję Wójta Gminy Jordanów Śląski w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia (SKO 4136/42/10/11). Kolegium wskazało na błędy popełnione przy wydawaniu pierwszoinstancyjnej decyzji oraz wady tkwiące w samym rozstrzygnięciu. Wobec niepodjęcia jakichkolwiek czynności przez Wójta Gminy Jordanów Śląski, w dniu 11 kwietnia 2011 r. Spółka jawna wniosła zażalenie na bezczynność tego organu. Postanowieniem z dnia 4 maja 2011 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze wyznaczyło trzydziestodniowy termin na załatwienie sprawy. W związku z powyższym, w dniu 13 maja 2011 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski zawiadomił strony postępowania o podjęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - obwieszczeniem. Obwieszczenie - w dniach od 13 maja 2011 r. do 3 czerwca 2011 r. (włącznie) - było zamieszczone na ww. nośnikach informacji. W toku postępowania przeanalizowano cały materiał dowodowy w sprawie. Jako materiał dopuszczono protesty mieszkańców Glinicy przeciwko uruchomieniu kopalni serpentynitu z dnia 5 czerwca 2007 r. oraz z dnia 15 lipca 2010 r. Dodatkowo Wójt Gminy Jordanów Śląski zorganizował w dniu 2 czerwca 2011 r. zebranie z mieszkańcami wsi Glinica. Obecne na zebraniu 33 osoby jednogłośnie opowiedziały się przeciwko uruchomieniu kopalni (przebieg spotkania został zaprotokołowany). W dniu 10 czerwca 2011 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski wydał decyzję ponownie odmawiającą ustalenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” (nr 95/2011); obwieszczenie o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - w dniach od 10 czerwca 2011 r. do 25 czerwca 2011 r. (włącznie) - było zamieszczone na ww. nośnikach informacji. Spółka jawna ponownie korzystając z przysługującego jej prawa, wniosła odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu, które ponownie uchyliło decyzję Wójta Gminy Jordanów Śląski i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia (SKO 4136/28/11). Jak poprzednio, w uzasadnieniu decyzji Kolegium podniesiono kwestie nieprawidłowości, które nie zostały wyeliminowane w ponownym postępowaniu.

W dniu 29 września 2011 r. Spółka jawna przedłożyła Wójtowi Gminy Jordanów Śląski pismo z wyjaśnieniami dotyczącymi lokalizacji punktów pomiarowych przy ocenie uciążliwości akustycznej w opracowaniu stanowiącym część Aneksu nr 1 do Raportu oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW”, opracowanego w kwietniu 2010 r. Po ostatecznym zidentyfikowaniu stron postępowania na podstawie analizy wypisów z ewidencji gruntów oraz wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Wójt Gminy Jordanów Śląski po raz kolejny poinformował strony postępowania o podjęciu postępowania środowiskowego (obwieszczeniem z dnia 11 października 2011 r.).

W dniu 30 listopada 2011 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski wydał w sprawie trzecią decyzję - tym razem ustalającą środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” (nr 266/2011). Obwieszczenie o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - w dniach od 5 grudnia 2011 r. do 20 grudnia 2011 r. (włącznie) - było zamieszczone na ww. nośnikach informacji. Tym razem strony postępowania, korzystając z przysługującego im prawa, wniosły odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu, które - również po raz trzeci - wydało decyzję o uchyleniu zaskarżonej decyzji w całości i przekazaniu sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji (SKO 4136/3/12). W związku z powyższym, w dniu 11 października 2012 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski po raz kolejny zawiadomił strony postępowania (obwieszczeniem) o podjęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; obwieszczenie było publikowane w dniach od 11 października 2012 r. do 2 listopada 2012 r. Wobec niepodjęcia przez organ pierwszej instancji innych czynności w sprawie, w dniu 2 listopada 2012 r. Spółka jawna złożyła zażalenie na bezczynność organu. Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2012 r., doręczonym Wójtowi Gminy Jordanów Śląski w dniu 20 grudnia 2012 r., Samorządowe Kolegium Odwoławcze wyznaczyło trzydziestodniowy termin na załatwienie sprawy. W związku z przewlekłością prowadzonego postępowania, w dniu 15 marca 2013 r. Spółka jawna złożyła zażalenie na bezczynność organu. Postanowieniem z dnia 7 maja 2013 r. (doręczonym Wójtowi Gminy Jordanów w dniu 13 maja 2013 r.) Samorządowe Kolegium Odwoławcze wyznaczyło dodatkowy termin na załatwienie sprawy.

W dniu 22 marca 2013 r. Rada Gminy Jordanów Śląski podjęła uchwałę Nr XXIV/138/2013 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Jordanów Śląski w celu poznania ich opinii co do lokalizacji inwestycji - uruchomienia eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW”. W dniu 26 kwietnia 2013 r. odbyły się konsultacje społeczne w świetlicy wiejskiej w Jordanowie Śląskim.

Obwieszczeniem z dnia 24 lipca 2013 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski zawiadomił strony postępowania o możliwości zapoznania się z zebranymi dowodami i materiałami (obwieszczenie zostało zamieszczone na ww. publikatorach). Z aktami sprawy zapoznał się pełnomocnik stron postępowania - Andrzej Stanisław Knuter.

Wójt Gminy Jordanów Śląski stwierdził, że w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie oceny oddziaływania na środowisko do rozpatrzenia przedłożono komplet dokumentacji, zgodny z art. 52 ustawy Prawo ochrony środowiska. Opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu oraz uzgodnienie Starosty Powiatu Wrocławskiego „zostały zadysponowane w treści niniejszej decyzji”. W odniesieniu do opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu Wójt Gminy Jordanów Śląski uznał, że nie wszystkie warunki w niej wskazane powinny zostać uwzględnione w decyzji. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrocławiu - w postanowieniu z dnia 17 maja 2010 r. (ZNS-611a-2/DHJ/10) - określił warunki realizacji przedsięwzięcia, w punkcie 4 wskazując: „Powyższa inwestycja winna być zgodna z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz. 717 z późn. zm.)”. Warunek określony w pkt. 4 „nie został zadysponowany w sentencji niniejszej decyzji. Warunek ten wynika z mocy przepisów obowiązującego prawa, a nie z zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”.

Następnie Wójt Gminy Jordanów Śląski zauważył, że zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Wyjaśnił, że przeanalizował zgodność lokalizacji przedmiotowego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tych działek, dla których został on uchwalony i stwierdził taką zgodność.

Wójt Gminy Jordanów Śląski stwierdził, że na podstawie analizy zgromadzonych materiałów dowodowych o planowanym przedsięwzięciu określił oddziaływania i potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia. Przedstawione w Raporcie oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” (Wrocław, sierpień 2007), Aneksie 1 do ww. Raportu (z 2010 r.), wyjaśnieniach wnioskodawcy z dnia 10 czerwca 2010 r. oraz z dnia 29 września 2011 r. analizy pozwoliły na określenie niezbędnych sposobów zabezpieczenia i minimalizacji negatywnych oddziaływań, jak również na zdefiniowanie warunków realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, które mają zapewnić ochronę środowiska przed negatywnym wpływem przedmiotowej inwestycji na środowisko. Wójt Gminy Jordanów Śląski zauważył, że Raport zawierał m.in. opis analizowanych wariantów, w tym wariantu polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia i wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem jego wyboru, określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko. Wójt Gminy Jordanów Śląski opisał analizowane warianty. W następnej kolejności stwierdził, że planowane przedsięwzięcie realizowane będzie w sąsiedztwie projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Masyw Ślęży” PLH020040. W związku z tym, jak nakazuje art. 52 ust. 1b ustawy, w Raporcie oceniono również przewidywane oddziaływanie analizowanych wariantów na cele i przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. Określono także oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na spójność sieci Natura 2000. Planowane przedsięwzięcie nie ma wpływu na środowisko przyrodnicze SSO „Masyw Ślęży”, którego granica głównego kompleksu znajduje się w odległości ok. 5300 m, a granica najbardziej wysuniętej enklawy wschodniej w odległości 3100 m od zakładu.

Wójt Gminy Jordanów Śląski zauważył, że - jak wykazano w Raporcie - uciążliwość nie będzie wykraczać poza granice własności inwestora, poza uciążliwością związaną z robotami strzałowymi (strefa rozrzutu odłamków skalnych). Strefa ta zlokalizowana będzie w terenie górniczym i wyznaczona zostanie w ekspertyzie wykonanej przez rzeczoznawcę w tym zakresie. Ze względu na charakter przedsięwzięcia i sposób eksploatacji strefa rozrzutu odłamków skalnych ulegać będzie zmniejszeniu (wyrobisko wgłębne - eksploatacja niższych poziomów), co powodować będzie ograniczenie wpływu eksploatacji na tereny sąsiednie. Wskazane ekspertyzy będą wykonywane zgodnie z delegacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze. Wskazany jest taki dobór parametrów robót strzałowych, by oddziaływanie było minimalne, zwłaszcza jeżeli chodzi o zasięg rozrzutu odłamków skalnych. Podobnie w miarę schodzenia z eksploatacją w głąb, zmniejszeniu ulegnie uciążliwość związana z hałasem i zapyleniem.

Przeprowadziwszy opisane analizy Wójt Gminy Jordanów Śląski uznał, że wariant realizacyjny o najmniejszej skali negatywnych oddziaływań nie będzie uciążliwy dla mieszkańców okolicznych zabudowań, jak i środowiska. Wariant ten powodował będzie jednak pewne oddziaływania na środowisko. W związku z tym zdecydował o nałożeniu na inwestora wymienionych w pkt. I podpunkt 2 decyzji warunków realizacji przedsięwzięcia.

Następnie Wójt Gminy Jordanów Śląski uzasadnił nałożenie pozostałych warunków, w tym między innymi, mających na celu ograniczenia uciążliwości w zakresie wpływu przedsięwzięcia na klimat akustyczny. Prognozowany zasięg hałasu o poziomie 55 dB w porze dnia nie obejmuje terenu najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Hałas emitowany do środowiska po uruchomieniu kopalni i zakładu przeróbczego serpentynitu „JORDANÓW” nie będzie więc miał wpływu na pogorszenie klimatu akustycznego na terenie najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Wójt Gminy Jordanów Śląski podkreślił, że wyniki obliczeń komputerowej symulacji zanieczyszczeń wskazują, iż poza obszarem, do którego inwestor ma tytuł prawny, nie będzie przekroczeń stężeń średnich, opadu pyłu, stężeń maksymalnych, percentyla 99,8 i częstości przekroczeń dla żadnego z zanieczyszczeń od emitorów pracujących w obrębie złoża oraz ruchu pojazdów na drodze dojazdowej. Emisje - tak w fazie eksploatacji, jak i likwidacji - będą ograniczone przestrzennie (do miejsca prowadzenia wydobywania). W czasie eksploatacji nie będą przekraczane standardy jakości środowiska poza terenem należącym do inwestora. Oddziaływania w żadnym przypadku nie będą się przenosić na dalsze odległości.

Wreszcie Wójt Gminy Jordanów Śląski wyjaśnił, że ze względu na potencjalną możliwość występowania azbestu w złożach serpentynitu nałożył obowiązek regularnego wykonywania badania pyłu w rejonie kopalni pod kątem zawartości azbestu. Ponieważ kopalnia jest znacznie oddalona od zabudowy, najważniejsza jest ochrona zdrowia pracowników kopalni. Kończąc uzasadnienie decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski wskazał, że ostateczną decyzję w sprawie wydobywania i eksploatacji kopaliny podejmie - w drodze koncesji - Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Stowarzyszenie Jordanowski Ruch Ochrony Przyrody „Zielona Ostoja” z siedzibą w Jordanowie Śląskim, powołując się na działanie na podstawie art. 44 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wniosło odwołanie od decyzji Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2013 r. Zarzuciło decyzji rażąco naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, przepisów kodeksu cywilnego, przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, a także ustawy o samorządzie gminnym.

Jeśli chodzi o przepisy k.p.a., które - zdaniem Stowarzyszenia - zostały rażąco naruszone przez organ pierwszej instancji wskazano na:

- art. 7, art. 29, art. 107, w związku z art. 28 k.p.a., przez przyjęcie, że wniosek ZPWMP „BUMAT” Sp.J. R. Lipiński, A. Mandrela i „wynikająca z niego decyzja” - w zakresie określenia wnioskodawcy (strony) i nieruchomości objętych wnioskiem - jest prawidłowa, a także przez przyjęcie, iż wobec stanu prawnego własności działek objętych wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ prawidłowo wskazał w zaskarżonej decyzji strony postępowania;

- art. 61 k.p.a. - przez wszczęcie postępowania pomimo braku legitymacji po stronie wnioskodawcy,
- art. 24 i art. 25 k.p.a. - przez wydanie decyzji przez pracownika organu Gminy Jordanów Śląski, gdy stroną postępowania jest Gmina Jordanów Śląski, jako właściciel nieruchomości objętych wnioskiem użytkownika wieczystego ZPWMP „BUMAT”;
- art. 75 i art. 77 k.p.a. - przez niezbadanie i niewłączenie do postępowania umów notarialnych użytkownika wieczystego zawartych przez Gminę Jordanów Śląski z wnioskodawcą, jak również innych dowodów wnioskowanych przez strony postępowania, Andrzeja Knutera i innych mieszkańców Gminy Jordanów Śląski.

Odnosnie do zarzucanego rażącego naruszenia przepisów kodeksu cywilnego Stowarzyszenie wskazało na art. 233, art. 239 kc, w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - przez pominięcie przy rozpoznawaniu wniosku Spółki ZPWMB „BUMAT” wiążących wnioskodawcę i organ ustaleń umów wieczystego użytkowania co do przeznaczenia nieruchomości - umowa z dnia 4 listopada 1993 r. (rep. A 103/93) i umowa z dnia 4 listopada 1993 r. (rep. A nr 104/93), a także art. 58 kc - w ten sposób, że znając stan prawny własności nieruchomości objętych wnioskiem organ zgodził się na dokonanie czynnościami sfery prawa administracyjnego zmiany wiążących notarialnych umów o użytkowanie wieczyste.

Stowarzyszenie zarzuciło także naruszenie art. 1 ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2004 r. Nr 3, poz. 20). W tym kontekście stwierdziło, że - wbrew obowiązującemu zakazowi - wnioskodawca jako przedmiot działalności wskazuje produkcję wyrobów ze skał i kamienia naturalnego (dział 3 rubryka 1 KRS 0000011578). Zarzuca też brak wyraźnego zakazu w decyzji środowiskowej, bądź przywołania warunków rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31).

Stowarzyszenie zarzuca również naruszenie art. 7, art. 29, art. 104 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w związku z § 10 i § 11 Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Jordanów Śląski, art. 233 i art. 239 kc, postanowień Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jordanów Śląski - przez brak wskazania w wyżej wymienionych aktach planistycznych określenia nieruchomości przeznaczonych do wykonywania działalności górniczej (konkretnych nr. działek) i nieuwzględnienie w zaskarżonej decyzji wymogów dla zagospodarowania określonych w MPZP PG 1-2 dla terenu odkrywkowej eksploatacji złóż.

Zdaniem odwołującego się Stowarzyszenia, zaskarżona decyzja narusza również art. 56 ust. 8 ustawy Prawo ochronny środowiska, w związku z art. 153 ust. 1, art. 37, art. 42 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ponieważ organ nie odniósł się (wbrew obowiązującym przepisom) do wyników zebrania wiejskiego z dnia 26 kwietnia 2013 r. - ograniczył się do wskazania, że zebranie odbyło się, a także naruszenie art. 135 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, ponieważ w decyzji nie ujęto wskazanej w Raporcie konieczności wyznaczenia terenu ograniczonego użytkowania. Zarzut naruszenia art. 135 ust. 5a ustawy Prawo ochrony środowiska, uzasadniany jest pominięciem w zaskarżonej decyzji planowanej trasy przebiegu drogi ekspresowej i związanej z tym konieczności ustanowienia dla tej drogi strefy ograniczonego użytkowania, tym bardziej, że wniosek

obejmuje prowadzenie działalności z użyciem materiałów wybuchowych. Wszystkie te naruszenia prawa pozbawiły Stowarzyszenie i mieszkańców Gminy Jordanów Śląski możliwości należytego, zgodnego z prawem brania udziału postępowaniu, co dodatkowo stanowi o naruszeniu art. 6 ust. 3, 4 i 8 i art. 7 Konwencji sporządzonej w Aarhus z dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

Przeprowadziwszy „analizę własnościową nieruchomości wskazanych we wniosku ZPWMB „BUMAT” i zaskarżonej decyzji”, Stowarzyszenie stwierdziło, że organ pierwszej instancji wydając zaskarżoną decyzję „nie zachował elementarnej staranności i nie zbadał, czy tak sformułowany wniosek może być podstawą do wszczęcia postępowania, a wnioskodawca ma tytuł prawny, legitymację do wystąpienia z wnioskiem. Stowarzyszenie zarzuca, że „skoro właścicielem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym ZPMB „BUMAT” jest Gmina Jordanów Śląski, również ze względu na rodzaj przedsięwzięcia, udział Gminy w charakterze strony w postępowaniu jest konieczny i wymagany prawem”. Wyrażając wątpliwość co do bezstronności Wójta Gminy Stowarzyszenie uznało, że uzasadnione jest wyłączenie tego organu, zgodnie z art. 24 jak i 25 k.p.a. Kolejny zarzut Stowarzyszenia to niewłączenie do materiału dowodowego postępowania i niezbadanie treści umów użytkowania wieczystego nr rep A 103/93 i A 104/93, które określają przedmiot umowy tj. numery działek i ich przeznaczenie. Stowarzyszenie zarzuca też, że „Organ wydając zaskarżoną decyzję nie dokonał żadnej analizy ekonomicznej skutków przedsięwzięcia”. Zauważa, że wskazane działki objęte wnioskiem a znajdujące się w użytkowaniu wieczystym ZPWMB „BUMAT”, w większości oznaczone są i sklasyfikowane jako działki o przeznaczeniu: grunty orne kl. II i IV oraz pastwiska, w tym w części zabudowane, a jedynie część działki 227/4 (o pow. 11 056 m²) i część działki nr 227/5 (o pow. 26 889 m²) mają oznaczenie K (jako użytki kopalne). Razem powierzchnia ta wynosi 37 945 m², tj. ok 3,80 ha, z czego wnioskodawca oświadcza, że wykorzystuje ok. 2,0 ha. Tymczasem decyzja określa obszar kopalni na 71 680 m². Nie wiadomo czy i jak liczona jest droga.

Stowarzyszenie zarzuca brak w decyzji wskazania, kto ponosić będzie koszt odrolnienia gruntów, jaki ten koszt ma być, czy Wójt zamierza wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o przekwalifikowanie tych nieruchomości, ile wynosić będą koszty prac planistycznych związanych ze zmianą Studium i MPZP wymaganych ustawą Prawo geologiczne i górnicze. Dla obrębu Glinicy brak jest planu zagospodarowania przestrzennego, a Studium - na graficznym załączniku - obrazuje jedynie tereny udokumentowanych złóż serpentynitu i określa teren jako teren aktywności gospodarczej. Tymczasem działalność wydobywcza, górnicza jest działalnością regulowaną i zgodnie z brzmieniem art. 7 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, Studium i MPZP w przypadku obrębu Jordanowa Śląskiego powinny na terenie konkretnych działek (nieruchomościach) przewidywać (dopuszczać) działalność górniczą. Nie wystarczy ogólne określenie działalności gospodarczej czy aktywności gospodarczej, bo wydobywanie jest w sposób szczególny uregulowane z ustawowymi konsekwencjami także dla planowania przestrzennego.

Stowarzyszenie stwierdza, że z niewiadomych powodów, nie odnosząc się do tego, organ w zaskarżonej decyzji nie uwzględnił pkt. 7 postanowienia Starosty Powiatu Wrocławskiego Nr 58/2010: „7. instalacje zraszające zasilane wodą zgromadzoną w rząpiu, a w okresie braku wody w rząpiu - wodą dowożoną na teren kopalni.” „Ma to szczególne znaczenie przy analizie i ocenie pkt 5

wniosku spółki „BUMAT” - Przewidywane ilości wykorzystywanej wody [...] - woda - nie przewiduje się jej stosowania (również Aneks do Raportu tego wymogu nie zawiera). Uzgodnienia te są dla organu wiążące.” Dodatkowo wyjaśnienia wymaga, dlaczego postanowienie Starosty Powiatu Wrocławskiego dotyczy w odniesieniu do obrębu Jordanowa Śląskiego tylko działek nr 227/4 i nr 227/5, gdy decyzja i wnioski dotyczą działek o numerach 227/2, 227/3, 227/4, 227/5 i 228.

Zdaniem Stowarzyszenia, wbrew twierdzeniom zawartym w zaskarżonej decyzji członkowie wspólnoty samorządowej Gminy Jordanów Śląski nie są i nie byli należycie, w sposób wymagany prawem informowani, czy zawiadamiani. Informacje w BIP Jordanowa Śląskiego umieszczane są w różnych zakładkach i często nie w terminach wymaganych prawem dla zawiadomienia: czy to o zebraniach wiejskich (zawiadomienie o zebraniu wiejskim z 22 kwietnia 2013 r. w załączniku), czy o innych ogłoszeniach mających znaczenie prawne. Ogłoszenia dotyczące postępowania w sprawie wydania zaskarżonej decyzji w sprawie uruchomienia zakładu górniczego - kopalni serpentynitu były publikowane raz w zakładce „Wiadomości”, a innym razem w zakładce „Ochrona środowiska” i „nazywane eufemistycznie a swojsko”: uruchomienie eksploatacji złoża serpentynitu „Jordanów”. Np. obwieszczenie GN.OŚ.7624.1.2011, z dnia 24 lipca 2013r. nie zawiera określenia w jakim miejscu umieszczono to obwieszczenie w sołectwach w Glinicy i Jordanowie Śląskim. Nadto, zgodnie z art. 49 k.p.a., 14-dniowy termin dla uznania skutku doręczenia wskazywanego obwieszczenia upływał w dniu 7 sierpnia 2013 r. i dopiero od dnia 7 sierpnia 2013 r. biegł wskazany w zawiadomieniu termin 7 dni, na zapoznanie się stron ze zgłoszonymi żądaniem oraz aktami sprawy w tym projektem decyzji. W tym stanie rzeczy „najwcześniej możliwym” terminem do wydania decyzji w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań jest dzień 16 sierpnia 2013 r., a zaskarżona decyzja wydana została już 31 lipca 2013 r. (ogłoszona w BIP w dniu 2 sierpnia 2013 r.).

Dalej Stowarzyszenie zarzuca, że w postępowaniu i raporcie w sposób należyty nie zbadano pośredniego i bezpośredniego wpływu przedsięwzięcia na zdrowie ludzi oraz środowisko pod względem skumulowanego wpływu: planowanej emisji zakładu górniczego z już istniejącą emisją z działalności zakładów usytuowanych w sposób liniowy na kierunku różny wiatrów południowo-wschodnim i południowym, w szczególności w kierunku na nowe osiedle mieszkaniowe zlokalizowane w Jordanowie Śląskim. Osiedle to zlokalizowane jest po drugiej stronie zbiornika retencyjnego, na wzniesieniu (przeciwstok z efektem odbicia) przeciwnym do: Kopalni w Nasławicach, planowanego zakładu górniczego serpentynitu w Jordanowie Śląskim, działającej EUROVII otoczarnia (produkcja asfaltów) i DM Celus - Woodwaste sp. z o. o. (zakład przerobu słomy na pelet - opału) oraz drogi krajowej nr 8 i drogi powiatowej. Oddziaływanie tych zakładów, kopalni w Nasławicach, drogi krajowej, powiatowej i planowanego zakładu górniczego, trzeba ocenić przy uwzględnieniu skumulowania ich emisji: zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, hałasu, a w szczególności występowania fali uderzeniowej i jej rozprzestrzeniania się - przy istniejącej minimalnej szorstkości terenu, efektu przeniesienia spotęgowanego przez lustro wody zbiornika retencyjnego i kierunków wiatrów. Raport i Aneks takiej kumulacji a także skutków fali uderzeniowej nie uwzględniają - zarzut ten ma odniesienie odpowiednio do skutków emisji w stosunku do miejscowości Glinica.

Stowarzyszenie stwierdza, że wykreślona na załączonych do wniosku mapkach linia opisana jako „granica wpływu planowanego przedsięwzięcia” nie odpowiada ustawowej definicji terenu górniczego (w rozumieniu z art. 6 ust.1 pkt 15 ustawy Prawo geologiczne i górnicze), definiowanego jako

przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Dodatkowo Stowarzyszenie „wg swoich wyliczeń i sprawdzeń zgłasza wątpliwość co do prawidłowości podanej odległości lokalizacji obszaru górniczego do najbliższej zabudowy Glinicy i Jordanowa Śląskiego”.

Zdaniem odwołującego się Stowarzyszenia, Raport oparto o „przestarzałe wyniki badań”, nie wykorzystano dostępnych, istniejących wyników badań pozwalających ocenić należycie stopień wpływu i zagrożeń dla ludzi i środowiska. Wbrew istniejącym badaniom przyjęto, że oddziaływanie nie spowoduje zagrożeń dla roślinności i upraw, a także, że nie istnieją na terenie wskazanym przez wnioskodawczynię rośliny objęte ochroną. W załączonych do odwołania opracowaniach naukowych, choć są one w zakresie tematycznym szersze niż dla wymagań Raportu, „znajdują się konkretne, dane naukowe, bezpośrednio związane z przedmiotem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach: złóż serpentynitu Nasławic i Jordanowa”. Dane i wnioski wynikające z tych opracowań – w opinii Stowarzyszenia – „umożliwią bardziej wnikliwą ocenę zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi, wynikających z uruchomienia kopalni serpentynitu”. Jako załącznik do odwołania przedstawiono w tym względzie wyciąg z publikacji „Próba oceny krajowych złóż serpentynitu (...)” (autorstwa Małgorzaty Labus z Politechniki Śląskiej w Gliwicach 2010 r.), w której na str. 137 pkt 3 wskazano rodzaj serpentynitu występujący w Jordanowie: serpentynity właściwe - serpentynit antygorytowy, chryzotylowy i in. tam wymienione. Dalej w tej pracy (na str. 138, akapit 3) wskazano: „W ewidencji kopalni znajdują się obecnie dwa złoża serpentynitów udokumentowanych na cele drogowe i budowlane: nieczynny od początku lat osiemdziesiątych „Jordanów” o zasobach 13 mln Mg”. Do odwołania załączono również wyciąg z publikacji z 2002 r. Heleny Woźniak i Edwarda Więcka z Zakładu Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi - „Zasady oceny narażenia zawodowego na pyły stanowiące mieszaninę wolnej krystalicznej krzemionki i respirabilnych włókien mineralnych pochodzenia naturalnego”. Według autorów tej publikacji co najmniej jeden minerał występujący w złożu „JORDANÓW” - chryzotyl - „jest tożsamy azbestowi” i posiada udowodnione działanie kancerogenne. Za najbardziej kancerogenny uznano azbest z grupy amfiboli. Publikacja wskazuje m.in. na procesy technologiczne związane z wydobywaniem i stosowaniem surowców skalnych, kopalnie, zakłady przerobcze surowców skalnych na Dolnym Śląsku i otaczarnie - jako główne źródło narażenia na szkodliwe pyły azbestowe. „Zdaniem naukowców” ryzyko zdrowotne dla osób zatrudnionych przy wydobywaniu, przerobie i stosowaniu surowców skalnych z kopalń na Dolnym Śląsku jest większe niż wykazywane. Ryzyko to obejmuje również osoby niezwiązane zawodowo z eksploatacją surowców skalnych, co spowodowane jest przerobem i składowaniem na wolnym powietrzu. „Interesujące dane pokazują, że najwięcej zgonów z powodu miedzybłoniaka wśród mężczyzn w Polsce stwierdza się w województwie dolnośląskim” (str. 221 publikacji). Do odwołania załączono także wyciąg z publikacji Anny Koszelnik-Leszek, Doroty Kasowskiej: „Charakterystyka flory oraz akumulacja metali ciężkich w opadach serpentynitowych i wybranych gatunkach roślin z terenu wyrobiska kamieniołomu w Nasławicach (Dolny Śląsk)” - opis dotyczy również Jordanowa. Opis zawiera informację, że złożo otoczone jest skałami amfibolowymi, w publikacji (zał. 5) „uznanymi za najbardziej kancerogenne”. Publikacja „Charakterystyka flory (...)” zawiera informację o występowaniu w rejonie badań trzech gatunków roślin (nazwy tam wymienione), zagrożonych w skali regionu, umieszczonych na Czerwonej liście roślin naczyniowych

Dolnego Śląska (str. 642). Dalsze opublikowane wyniki badań (str. 646, 647 i 648) i wnioski jednoznacznie wskazują na obecność metali ciężkich w roślinach w badanym rejonie, a w szczególności kadmu, kobaltu i wysoką koncentrację chromu oraz niklu.

Zdaniem Stowarzyszenia publikacje te „jednoznacznie pozwalają na stwierdzenie”, że uprawy rolne wokół eksploatowanych złóż serpentynitu, otaczarni, i „pozostałych negatywnych czynników w tym środowisku wyżej wskazanych” narażone są już na ciągłe działanie metali ciężkich. „Zdaniem skarżącej uruchomienie zakładu górniczego na tak wielką skalę, o technologii wydobywania węgla wielopoziomowego, techniką strzałową oraz zakładu przerobczego, większych składowisk - narażać będą całe środowisko Gminy a szczególnie mieszkańców wsi Jordanów Śląski i Glinicy na ryzyko o niespotykanej dotąd skali. A przecież rolnictwo jest podstawowym wyznacznikiem charakteru tego miejsca, zaś rolnictwo ekologiczne wskazywanym pożądanym kierunkiem rozwoju gminy.

Poza Stowarzyszeniem, odwołanie od decyzji Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2013 r. wnieśli także Wanda Halkiewicz, Tomasz Halkiewicz, Henryka Mirus, Maria Pisarewska oraz - reprezentowani przez pełnomocnika Andrzeja Knutera: Krystyna Hołodowicz, Jan Hołodowicz, Waldemar Mazurek, Robert Stachowski i Jadwiga Stachowska. Zarzucili zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów prawa procesowego, mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 77 k.p.a., poprzez błędne rozpatrzenie posiadanego materiału dowodowego, pominięcie okoliczności mających istotne znaczenie dla postępowania, w tym przedstawionych w piśmie z dnia 23 lipca 2010 r., w którym wskazano, iż wznowienie eksploatacji złoża serpentynitu narusza interes prawny mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców miejscowości Glinica, poprzez utrudnienie dojazdu do działek zlokalizowanych pomiędzy drogą powiatową Jordanów Śląski - Sobótka a potencjalną kopalnią, czasowe ograniczenie z korzystania z ww. nieruchomości w godzinach odstrzału, uniemożliwienie innego niż rolnicze wykorzystanie terenu oraz narażenie tego terenu na negatywne skutki oddziaływania kopalni: wstrząsy sejsmiczne, fala uderzeniowa, spadające odpady skalne, hałas, zapylenie. Wznowienie eksploatacji przedmiotowego złoża - zdaniem odwołujących się - w istotny sposób wpłynie na ceny nieruchomości na terenie Gminy. Wskazali również na naruszenie art. 56 ust. 1 i art. 56 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W części argumentacja odwołujących się jest zbieżna z przytaczaną wyżej treścią odwołania Stowarzyszenia. Ponadto, zdaniem odwołujących się z uzasadnienia zaskarżonej decyzji nie wynika, aby poza wskazaniem, że materiał dowodowy sprawy stanowią również wnioski i twierdzenia mieszkańców gminy, składane w toku postępowania na każdym jego etapie, w tym wskazane w piśmie z dnia 23 lipca 2010 r., organ pierwszej instancji należycie je rozważył i wziął je pod uwagę przy podejmowaniu rozstrzygnięcia. Szereg wniosków zostało wręcz pominiętych.

Odwołujący się wskazali, że podstawowym kryterium przesądzającym o możliwości wydania pozytywnej decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych jest zgodność lokalizacji zamierzonego przedsięwzięcia z postanowieniami planu zagospodarowania przestrzennego. W przedmiotowej sprawie organ pierwszej instancji powyższych ustaleń nie poczynił, gdyż dla terenu objętego wnioskiem nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, mimo iż - zdaniem odwołujących się - istnieje ustawowy obowiązek jego uchwalenia (obszar planowanej inwestycji znajduje się bowiem na terenie górniczym). Mając na uwadze wskazane w odwołaniu dyrektywy

interpretacyjne, należy - w opinii odwołujących się - stwierdzić, że w rozpoznawanym przypadku, z uwagi na obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego wnioskiem inwestora, wydanie decyzji środowiskowej jest przedwczesne.

Odwołujący się stwierdzają, że do kierowanych w 2007 r. do Powiatowego Inspektora Sanitarnego i Starosty Powiatu Wrocławskiego pism nie dołączono znajdujących się w posiadaniu Wójta Gminy Jordanów Śląski wyników badań dziesięciu odwiertów złoża serpentynitu „JORDANÓW”, wykonanych przez Kombinat Geologiczny „Zachód” we Wrocławiu. W odwiertach tych (pobranych próbkach) stwierdzono azbest. Fakt występowania w złożu Jordanów azbestu chryzotylowego, które to złożo jest kontynuacją złoża Nasławice, potwierdza Centralny Instytut Ochrony Pracy Państwowy Instytut Badawczy (vide strona <http://www.ciop.p1/l1501.htm>). Fakty te zostały przez Wójta Gminy całkowicie pominięte w postępowaniu. Kolejne dowody na występowanie w złożu azbestu zawiera Raport o oddziaływaniu na środowisko, w którym podano ilość azbestu w powietrzu na terenie Gminy Sobótka, gdzie stwierdzono 279 włókien/m³, a w miejscowości Nasławice prawie ponad dwukrotnie do czterokrotnie więcej, to jest 613 włókien/m³ (zakres od 370 do 1100 włókien/m³). Nie wskazano źródła emisji azbestu (podano normy nie wskazując ich źródła). Nie odniesiono się do przyczyn znacznie większej ilości azbestu w powietrzu w Nasławicach, choć oczywisty jest fakt, że to pyły z kopalni serpentynitu (azbestu). Zdaniem odwołujących się, „Ukryto istotne dowody przed Starostą Powiatu Wrocławskiego oraz Powiatowym Inspektorem Sanitarnym”. W toku „wznowionego” obwieszczeniem z dnia 11 listopada 2011 r. przez Wójta Gminy Jordanów Śląski postępowania złożono, pismem z dnia 30 października 2012 r., następujące wnioski:

- uzyskanie opinii biegłego majątkowego w sprawie wpływu uruchomienia tej inwestycji na ceny nieruchomości (działek rolnych i budowlanych) na terenie Gminy Jordanów Śląski ze szczególnym uwzględnieniem wsi Glinica. Dowód ten - w opinii odwołujących się - jest niezbędny w celu ustalenia, czy wszyscy mocodawcy autora odwołania posiadają przymiot strony w tym postępowaniu;
- uzupełnienie Raportu oddziaływania na środowisko w zakresie ustalenia przyczyn ponad dwukrotnie do czterokrotnie wyższego występowania azbestu w powietrzu w miejscowości Nasławice niż w pozostałej części Gminy Sobótka;
- ustalenie stężenia włókien azbestu w powietrzu na terenie Gminy (w każdej miejscowości), ze szczególnym uwzględnieniem różny wiatrów („Nasławice pył azbestem”) i wskazaniem ewentualnego źródła;
- ustalenie stopnia i rodzaju zapylenia gruntów w najbliższym sąsiedztwie byłej kopalni w Gminie Jordanów (analiza gruntów na obecność azbestu i metali);
- ustalenie faktycznego zasięgu emisji pyłów w miejscowości Nasławice w celu określenia teoretycznego zasięgu dla złoża Jordanów (wskazaniem norm i ich źródła włókien azbestu w miejscu zamieszkania);
- uzupełnienie w zakresie oddziaływania inwestycji na obszar Natura 2000;
- uzyskanie informacji z Centralnego Instytutu Pracy Państwowego Instytutu Badawczego w Łodzi danych na temat budowy tego złoża oraz oddziaływania na organizm ludzki;
- uzyskanie jednoznacznej odpowiedzi - opinii geologicznej, czy serpentynit znajdujący się w złożu ma budowę blaszkową czy włóknistą (jest azbestem);
- określenie zasięgu fali uderzeniowej dla tej inwestycji - „niezbędna odpowiednia ekspertyza”.

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2013 r. Wójt Gminy Jordanów Śląski dopuścił dowód w postaci opinii biegłego rzeczoznawcy w przedmiocie wpływu uruchomienia inwestycji na ceny nieruchomości na terenie Gminy Jordanów Śląski ze szczególnym uwzględnieniem wsi Glinica (s.19 decyzji 130/2013). Ustalenia tej opinii nie zostały w żaden sposób uwzględnione w toku postępowania. Nie zweryfikowano przede wszystkim identyfikacji stron postępowania. „Z przedmiotowej opinii jednoznacznie wynika, że przedsięwzięcie - eksploatacja serpentynitu - ma i będzie miało po uruchomieniu wpływ na ceny nieruchomości na terenie całej gminy. Nie wzięto pod uwagę także ustaleń podważających wnioski wynikające z "Raportu oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpentynitu "JORDANÓW", zwłaszcza dotyczących zakresu i zasięgu uciążliwości dla mieszkańców Gminy, szczególnie dla wsi Jordanów Śląski, Wilczkowice i Glinica.”

Złoże "Jordanów" jest kontynuacją złoża Nasławice. „Dlatego więc nie przeprowadzono pomiarów w istniejącej kopalni Nasławice i działającym tam zakładzie przetwórczym”. Odpowiedź zawarta jest w "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sobótka", stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały nr XL1II/334/10 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 23 kwietnia 2010 r., w którym mowa jest o skutkach działalności kopalni Nasławice. Na podstawie wyników badań złoża Nasławice, a nie symulacji komputerowych, niemożliwe byłoby ustalenie środowiskowych uwarunkowań dla przedmiotowego przedsięwzięcia, nie mówiąc już o wydaniu koncesji na eksploatację.

Odwołujący się wskazali, że nie określono zasięgu fali uderzeniowej, ani sejsmicznej oraz ich skutków, o co wnioskowali mieszkańcy (autor Raportu nic o tym problemie nie wspomina). Jest to szczególnie ważne dla prawidłowego określenia stron postępowania. Istotne jest określenie odpowiedzialności materialnej w tym zakresie. Odwołujący się zauważyli, że postępowanie prowadzone jest ponad sześć lat. W Raporcie nie uwzględniono kumulacji skutków hałasu, pylenia itp., z nowych inwestycji, nie odnosi się on też do aktualnych norm emisji zawartych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji.

Odwołujący się stwierdzili, że Wójt Gminy ma wątpliwości co do występowania azbestu w złożu, „które chce rozwiać po fakcie, na podstawie analizy porealizacyjnej (vide decyzja 130/2013), nie bacząc na koszty społeczne oraz inwestycyjne tego rozwiązania. W toku toczącego się postępowania konsekwentnie pomija liczne i jednoznaczne dowody świadczące o występowaniu w złożu azbestu.” W opinii odwołujących się Wójt Gminy „z godną podziwu konsekwencją ignoruje obowiązujący stan prawny, który jednoznacznie uniemożliwia uruchomienie eksploatacji złóż zawierających azbest”. „Wójt konsekwentnie ignoruje w dalszym ciągu zalecenia organu odwoławczego, a sprawa załatwiana jest przewlekłe”, a na żadnym z etapów postępowania Wójt nie odniósł się do wniosków zawartych w proteście mieszkańców wsi Glinica (112 osób, w tym strony postępowania) z dnia 4 czerwca 2007 r., na żadnym z etapów postępowania Wójt nie odniósł się do wniosków uchwał mieszkańców podjętych w trakcie konsultacji. Mieszkańcy podejmowali też inne działania zmierzające do uniemożliwienia uruchomienia kopalni ze względu na budowę złoża (zawartość azbestu).

W obwieszczeniu o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia Wójt Gminy informuje, że w dniu 31 lipca 2013 r. wydał decyzję nr 130/2013. Wydruk (zrzut) strony bip, wraz z właściwościami dokumentu wskazuje, że dokument ten powstał 2 sierpnia 2013 r. (dowód załącznik nr 2). Decyzja nr 130/2013 datowana na 31 lipca 2013 r., jako plik powstała także 2 sierpnia 2013 roku (dowód załącznik nr 3). „Skrupulatne przejrzenie stron bip dotyczących tego postępowania wskazuje, na wielokrotne ogłaszanie dokumentów pod datą wcześniejszą niż dokumenty te powstały”.

Podsumowując odwołujący się wskazali, że „w toku postępowania udowodniono ponad wszelką wątpliwość, że w złożu występuje azbest. Okazało się, że złożo zawiera także ciężkie metale. Eksploatacja stanowi wręcz zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców Gminy. Sam fakt występowania tych minerałów stanowi podstawę, do zgodnego z prawem i interesem mieszkańców naszej Gminy, uchylenia skarżonej decyzji i umorzenia postępowania”.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu zważyło, co następuje:

Na wstępie należy wyjaśnić, dlaczego Kolegium uznało za skuteczne odwołanie Jordanowskiego Ruchu Ochrony Przyrody „Zielona Ostoja”, które nie brało udziału w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji. Wnosząc odwołanie Stowarzyszenie powołało się na art. 44 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym organizacji ekologicznej służy prawo wniesienia odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi organizacji, także w przypadku, gdy nie brała udziału w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa prowadzonym w pierwszej instancji.

Jak słusznie wyjaśnił Wójt Gminy Jordanów Śląski - wskazując w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. odpowiednie regulacje prawne - postępowanie w rozpatrywanej sprawie prowadzone jest na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z przepisem przejściowym ustawy wprowadzającej w tym względzie nowe regulacje (ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko). Nie oznacza to jednak, że w sprawie nie znajdzie zastosowania wspomniany na wstępie art. 44 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jest to bowiem przepis procesowy, choć zamieszczony został w ustawie materialnej.

Trzeba w tym miejscu wyjaśnić, że dla określenia charakteru prawnego danego przepisu nie jest istotne, w jakim akcie normatywnym przepis ten jest zamieszczony, ale decyduje jego treść i cel. Przepisami prawnomaterialnymi są przepisy regulujące bezpośrednio stosunki administracyjnoprawne (określają zachowanie podmiotów) oraz roszczenia wynikające z tych stosunków (nakładają obowiązki i przyznają prawa lub uprawnienia). Przepisami procesowymi są zaś normy instrumentalne, które określają drogę i sposób dochodzenia uprawnień wynikających z norm materialnoprawnych (wyrok NSA z dnia 17 lutego 2005 r., OSK 1735/04, LEX 165775). Odmienne więc niż to ma miejsce w przypadku przepisów prawa materialnego, gdzie do oceny stanu faktycznego

stosuje się przepisy obowiązujące w dacie jego zaistnienia, przy przepisach proceduralnych zasadą jest stosowanie przepisów aktualnie obowiązujących (wyrok NSA z dnia 1 października 2009 r., II FSK 643/08 LEX nr 533589).

Powyższe względy zadecydowały o uznaniu przez Kolegium, że odwołanie Jordanowskiego Ruchu Ochrony Przyrody „Zielona Ostoja” jest skuteczne i winno zostać rozpatrzone. Poza tym postępowanie odwoławcze zainicjowały strony postępowania - występujące osobiście i poprzez pełnomocnika Andrzeja Knutera. Dodać można, że skierowane do Kolegium odwołania pozostałych osób – nie uznanych za strony postępowania - rozpatrzono w odrębnym postępowaniu (SKO 4136/42/13).

Kolegium uchyliło zaskarżoną decyzję w istocie z jednego, choć istotnego powodu. Przekazany Kolegium załącznik do decyzji z dnia 31 lipca 2013 r., zawierający charakterystykę przedsięwzięcia, nie został podpisany przez Wójta Gminy Jordanów Śląski (jak zarzucają odwołujący się - nie był również publikowany w BIP wraz z decyzją).

Przepisy art. 56 ustawy Prawo ochrony środowiska określają, jakie obligatoryjne elementy powinna zawierać decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. „Charakterystyka całego przedsięwzięcia”, zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy, „stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”. Aby można ją uznać za integralną część decyzji środowiskowej musi zostać nie tylko opisana, ale również podpisana przez organ administracji publicznej. Bez podpisu stanowi dokument pozbawiony jakichkolwiek walorów prawnych. Z powyższych powodów Kolegium zmuszone było do uchylenia decyzji z dnia 31 lipca 2013 r., jako pozbawionej obligatoryjnego elementu, wskazanego w art. 56 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska. Nie ma bowiem innej możliwości, aby na etapie postępowania odwoławczego brak taki sanować. Z kolei pozostawienie w obrocie prawnym decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. z niepodpisanym, a więc mogącym być dowolnie modyfikowanym załącznikiem, Kolegium uznało za niedopuszczalne.

Jednocześnie, nie widząc podstaw do przekazywania sprawy do ponownego rozpatrzenia tylko z takiego powodu, Kolegium - korzystając z możliwości wskazanej w art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. - orzekło o istocie sprawy, a więc ustaliło środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację opisanego na wstępie przedsięwzięcia, załączając do swojej decyzji charakterystykę przedsięwzięcia, niemal tożsamą z jej „projektem” (za jaki można byłoby uznać niepodpisaną charakterystykę), sporządzonym przez Wójta Gminy Jordanów Śląski. Charakterystyka została podpisana przez członków składu orzekającego.

Jednocześnie Kolegium zweryfikowało niektóre, nałożone przez Wójta Gminy Jordanów Śląski obowiązki (w najszerszym zakresie - odnośnie do analizy porealizacyjnej), i uwzględniło - nieujęty w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. - warunek nałożony przez Starostę Powiatu Wrocławskiego, działającego w postępowaniu środowiskowym jako organ uzgadniający. Szczegóły dotyczące do zakresu zmian dokonanych przez Kolegium w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. znajdują się w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Podkreślić trzeba, że mimo zawartego w niniejszej decyzji rozstrzygnięcia, Kolegium zgadza się ze stanowiskiem Wójta Gminy Jordanów Śląski, który ustalił środowiskowe uwarunkowania dla planowanego przez Spółkę jawną przedsięwzięcia, w większości uznając decyzję z dnia 31 lipca 2013 r. za prawidłową, a nałożone przez organ pierwszej instancji na wnioskodawcę obowiązki za słuszne i zgodne z prawem. Z tego względu, w większości, treść uzasadnienia niniejszej decyzji skonstruowana

została w sposób charakterystyczny dla decyzji wydawanych na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. (utrzymujących w mocy zaskarżoną decyzję).

Przechodząc do uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia Kolegium przede wszystkim pragnie podkreślić, że zadaniem organu właściwego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zbadanie, **czy planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na środowisko w stopniu nieprzekraczającym dopuszczalnych w tym względzie norm, określonych stosownymi przepisami prawa** (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 marca 2007 r., IV SA/Wa 2084/06, LEX nr 317205). Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 listopada 2010 r. (II OSK 1848/10, LEX nr 787129), w postępowaniu w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia nie można postępowaniu dowodowemu zarzucić braków, które nie mają znaczenia dla treści decyzji, w szczególności polegających na nieustaleniu faktów nieistotnych dla treści decyzji bądź nawet tego rodzaju, które służyłyby wprowadzeniu do decyzji postanowień niemających oparcia w przepisach. **Decyzja środowiskowa ma ustalać efekty środowiskowe zastosowania odpowiednich środków**, jakie zaś to mają być środki określają, poprzez inne akty administracyjne, właściwe do tego organy. Decyzja środowiskowa nie ustala więc bezpośrednio uwarunkowań mających znaczenie dla aktów reglamentujących korzystanie ze środowiska. Z tych względów nie można stawiać decyzji środowiskowej i postępowaniu dowodowemu przeprowadzonemu w związku z ustalaniem jej treści, zarzutu niesformułowania wymagań dotyczących działań określanych decyzjami reglamentującymi.

Uzasadniając podjęte przez Kolegium rozstrzygnięcie w pierwszej kolejności odnieść się trzeba do zarzutów odwołujących się, dotyczących braku legitymacji wnioskodawców w postępowaniu środowiskowym.

W art. 46 a ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska wskazano, że do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach „należy dołączyć” m.in. „poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie” (art. 46 ust. 4 pkt 1 ustawy, podkr. Kolegium). Ustawa Prawo ochrony środowiska nie zawiera przepisu, który zobowiązywałby wnioskującego o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do wykazania prawa do dysponowania nieruchomością, na której ma zostać zrealizowane przedsięwzięcie (złożenia oświadczenia o posiadaniu takiego prawa). Brak jest więc podstaw prawnych do prowadzenia postępowania administracyjnego w tym kierunku, a tym bardziej sugerowanej przez Stowarzyszenie odmowy wszczęcia postępowania w rozpatrywanej sprawie z powodu nieposiadania przez Spółkę jawną prawa do dysponowania terenem przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 163, poz. 981 ze zm.), dopiero we wniosku o udzielenie koncesji, poza wymaganiami przewidzianymi przepisami z zakresu ochrony środowiska i działalności gospodarczej, określa się „stan prawny nieruchomości, w granicach których ma być wykonywana zamierzona działalność; w przypadku nieruchomości, których właściciel nie jest ujawniony w księdze wieczystej, przyjmuje się dane z ewidencji gruntów i budynków” oraz „prawa wnioskodawcy do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca”. Stosownie do art. 24 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, to do wniosku o udzielenie

koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, w szczególności wyciągi z odpowiednich rejestrów.

Kolegium podkreśla, że decyzja środowiskowa nie uprawnia inwestora do dysponowania w jakikolwiek sposób nieruchomością, na której planuje swoje przedsięwzięcie, lecz stanowi jedynie ustawowo określoną formę oceny dopuszczalności realizacji inwestycji przez pryzmat zachowania prawnie określonych wymagań w zakresie ochrony środowiska. Jak wyjaśniono, żaden przepis prawa nie uzależnia wydania takiej decyzji od wykazania przez inwestora prawa do dysponowania nieruchomością na cele związane z inwestycją. Konsekwentnie, w postępowaniu środowiskowym nie bada się zgodności planowanego przedsięwzięcia z treścią umów cywilnoprawnych, w tym umów użytkowania wieczystego, sposobu wykonywania zawartych w umowach ustaleń itp. Obszerne zarzuty Stowarzyszenia w tych aspektach trzeba więc uznać za chybione.

W tym miejscu, z ostrożności, należy wyjaśnić, że spółka jawna, będąca spółką osobową w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1030), ma zdolność prawną, co oznacza, że może w pełnym zakresie uczestniczyć w obrocie gospodarczym, oraz osobowość prawną, czyli może nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe (art. 8), a także zaciągać zobowiązania we własnym imieniu poprzez własne działanie. Spółka jawna jest odrębnym podmiotem prawa, mającym zdolność prawną, zdolność do czynności prawnych, zdolność sądową, swój własny, niezależny od wspólników majątek i jest od nich wyodrębniona również organizacyjnie. Spółka jawna może być stroną postępowania administracyjnego i sądowoadministracyjnego.

Z odpisu aktualnego z KRS nr 0000011578 wynika, że Spółka jawna działająca pod firmą „ZAKŁAD PRODUKCYJNO WDROŻENIOWY MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH BUMAT LIPIŃSKI ROMUALD, MANDRELA ANDRZEJ SPÓŁKA JAWNA” z siedzibą we Wrocławiu jest reprezentowana przez wspólników - Romualda Lipińskiego i Andrzeja Mandrelę, którzy mogą ją reprezentować jednoosobowo. Również w tym kontekście brak jakichkolwiek podstaw do podważania prawidłowości złożonego w sprawie wniosku z dnia 8 maja 2007 r., podpisanego przez Romualda Lipińskiego, o wydanie na rzecz Spółki jawnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Brak jest również podstaw do przyjęcia, że w rozpatrywanej sprawie wystąpiły okoliczności uzasadniające wyłączenie Wójta Gminy Jordanów Śląski od jej rozpoznania. W orzecznictwie dominuje pogląd, który podziela Kolegium, że w aktualnym stanie prawnym brak jest podstaw do wyłączenia wójta, burmistrza czy prezydenta od załatwienia sprawy, w której stroną jest gmina. Przepisy art. 24 i 25 k.p.a. odnoszą się do pracownika organu i do organu (Wójt Gminy jest organem, nie pracownikiem), ale tylko wtedy, gdy sprawa dotyczy jego (a nie gminy) interesów majątkowych (por. np. wyrok WSA w Kielcach z dnia 29 grudnia 2009 r., II SA/Ke 643/09, LEX nr 582982).

Przepisy Rozdziału 5 Kpa zatytułowanego "Wyłączenie pracownika oraz organu" przewidują dwie instytucje: wyłączenia pracownika - regulowaną w art. 24 k.p.a. i wyłączenia organu - uregulowaną w art. 25 k.p.a.

Artykuł 24 § 1 k.p.a., regulujący przesłanki wyłączenia pracownika stanowi, że pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki,

- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia,
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3,
- 5) w której brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji,
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

Przepis ten stanowi podstawę wyłączenia osoby fizycznej będącej pracownikiem organu od rozpoznania sprawy. Wprowadza on przesłanki wyłączenia danej osoby od rozstrzygnięcia sprawy, przy czym przesłanki te związane są nie z organem osoby prawnej, lecz z konkretną osobą będącą pracownikiem danego organu. Wyłączenie pracownika organu wiąże się z wpływem danej sprawy na jego własne prawa i obowiązki, bądź prawa i obowiązki konkretnie określonych przez ustawę osób pozostających z nią w określonym stosunku. Wójt Gminy Jordanów Śląski nie jest stroną postępowania, nie jest także pracownikiem organu, lecz jednoosobowym organem gminy. Brak jest zatem uzasadnionych podstaw do stwierdzenia, że Wójt Gminy Jordanów Śląski (nawet jeśli stroną niniejszego postępowania jest Gmina) pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki. Warto w tym miejscu zauważyć, że WSA w Poznaniu, w wyroku z dnia 29 kwietnia 2005 r. (II SA/Po 1177/2003, LEX nr 166108), stwierdził, iż „prezydent miasta na prawach powiatu nie podlega wyłączeniu na podstawie art. 24 § 1 pkt 1 i 24 § 1 pkt 4, gdyż sprawując funkcję prezydenta nie jest pracownikiem gminy ani też jej przedstawicielem w rozumieniu art. 95 k.c.”

Za sprawę dotyczącą interesów majątkowych kierownika organu administracji uważa się natomiast sprawę, w której dochodzi do wydania decyzji mogącej mieć wpływ na stan majątkowy osób wymienionych art. 24 § 1 pkt 1 i 2. Rozpatrywana sprawa nie dotyczy interesów majątkowych Wójta Gminy Jordanów Śląski, a wydana decyzja nie rozstrzyga w żaden sposób o prawach i obowiązkach tej osoby. Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące wyłączenia organu od załatwienia sprawy administracyjnej nie pozwalają na przyjęcie poglądu o dopuszczalności wyłączenia organu od załatwienia sprawy za względu na to, że organ ten rozstrzyga o prawach i obowiązkach jednostki organizacyjnej, która ten organ reprezentuje. Nawet więc jeśli to Gmina Jordanów Śląski byłaby w rozpatrywanej sprawie wnioskodawcą (a nie „tylko” stroną), brak byłoby podstaw do uznania, że w tej sprawie doszło do naruszenia art. 25 k.p.a.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 46 ust. 4 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje m.in. przed uzyskaniem koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze. Zatem dopiero na podstawie koncesji inwestor jest uprawniony do podjęcia realizacji przedsięwzięcia. Jakkolwiek decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach w świetle treści art. 56 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska wiąże organ koncesyjny, to pełni wyłącznie funkcję prejudycjalną (wstępną) wobec przyszłego zezwolenia na realizację konkretnego przedsięwzięcia inwestycyjnego (por. m.in. wyroki NSA II OSK 821/08 i WSA w Kielcach II SA/Ke 709/08, wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 4 sierpnia 2010 r., II SA/Bd 486/10, LEX nr 737734).

W tym miejscu należy zauważyć, że ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., uchylając jednocześnie (w art. 226) ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo o geologiczne i górnicze. W dalszej części uzasadnienia Kolegium będzie analizowało przepisy aktualnie obowiązującej ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Brak jest bowiem jakichkolwiek podstaw prawnych, aby w odniesieniu do tego aktu prawnego również stosować przepisy ustawy poprzednio obowiązującej.

Kolegium jeszcze raz zaznacza, że środowiskowe rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem inwestora nie przesądza o uzyskaniu przezeń na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze odpowiedniej decyzji koncesyjnej, a rozpoznanie złoża, jego udokumentowanie i prowadzenie innych postępowań poprzedzających rozstrzygnięcie w przedmiocie koncesji odbywa się na ryzyko potencjalnego inwestora. Taki charakter decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oznacza, że - jak wspomniano - nie mogą być w niej regulowane kwestie szczegółowe związane z ochroną środowiska, względnie też inne zagadnienia. Zresztą z art. 81 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska wynika wprost, że szczegółowe zasady gospodarowania złożem kopaliny i związanej z eksploatacją złoża ochrony środowiska określają przepisy ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W związku z tym uszczegółowienie warunków ochrony środowiska w tym zakresie będzie mogło nastąpić w projekcie zagospodarowania złoża, podlegającym zaopiniowaniu przez właściwy organ nadzoru górniczego, w którym to projekcie ujmuje się m.in. kwestie związane z ochroną środowiska przed ujemnymi skutkami eksploatacji kopaliny i który przedkładany jest wraz z wnioskiem organowi decyzyjnemu. Kolejny raz problematyka związana z ochroną środowiska rozpatrywana będzie przy sporządzaniu planu ruchu kopalni uwzględniającego warunki określone w koncesji, zatwierdzonego przez organ nadzoru górniczego (w kwestiach budowlanych związanych z zakładem wydobywczym organy nadzoru górniczego wykonują zadania organów administracji architektoniczno - budowlanej).

Przed przejściem do szczegółowej analizy akt sprawy i dalszych licznych zarzutów odwołujących się, trzeba jednoznacznie i wyraźnie stwierdzić, że jeśli - na podstawie analizowanych w postępowaniu środowiskowych dokumentów - nie można uznać, iż planowane przedsięwzięcie będzie negatywnie oddziaływało na środowisko poza terenem zainwestowania, naruszając przewidziane przez prawo normy graniczne, **organ administracyjny nie może odmówić wydania decyzji środowiskowej opierając się na spekulacjach, hipotezach i domniemaniach, czy sprzeciwie społeczności lokalnej i organizacji ekologicznych.** Stanowisko to - w odniesieniu do rozpatrywanej sprawy - potwierdza treść art. 144 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którymi właściciel i inne podmioty, których prawa majątkowe są zagrożone ruchem zakładu górniczego nie mogą sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Mogą jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą.

Jak już wspomniano, postanowieniem z dnia 6 marca 2009 r. (Nr 10/2009) Wójt Gminy Jordanów nałożył na wnioskodawcę obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Jednocześnie określił zakres raportu. Przedstawiony Raport został w 2010 r. uzupełniony - na żądanie Starosty Powiatu Wrocławskiego (pismo z dnia 20 stycznia 2010 r., SP/28613.OŚ/7633.ŚR-0026/2009-2010/2201/AK) - prowadzącego postępowanie w sprawie uzgodnienia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wnioskodawczyni

przedłożyła „Aneks nr 1 do Raportu oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpenitu JORDANÓW” (opracowany przez biegłego w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko Piotra Hanulę), którego częścią był „Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami dla projektowanej eksploatacji złoża serpenitu Jordanów w Jordanowie Śląskim” (opracowanie nr AV-896, kwiecień 2010 r., sporządzone przez Agatę Władyczkę i Annę Dorotę Władyczkę).

Z „Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami dla projektowanej eksploatacji złoża serpenitu Jordanów w Jordanowie Śląskim” (str. 4-5, dalej w tym miejscu - Raport) wynika, że w trakcie eksploatacji przewidywane są następujące procesy mogące mieć znaczenie dla stanu powietrza atmosferycznego:

- przygotowanie do wydobywania - „wycinka i karczowanie samosiejek” na powierzchni około 0,25 ha, głównie mechanicznie, oraz zdejmowanie nakładu składającego się z frakcji niełotnych; zdjęty podkład będzie przemieszczany na zwałowiska;
- eksploatacja złoża: prace wydobywcze wykonywane metodą strzałową - piętrami o wysokości 15 m, przy zastosowaniu materiałów wybuchowych, strzelanie metodą długich otworów (otwory wykonywane wiertarnicą udarowo-obrotową);
- załadunek i transport urobku do zakładu przeróbczego - koparką jednołyżkową, drogą kopalnianą, o nawierzchni tłuczniowej, około 300 m;
- praca zakładu przeróbczego: kruszarki - wstępna, szczękowa, o wlocie 900x1200 mm (na schemacie technologicznym jako K1) oraz kruszarka wtórna, stożkowa, o wlocie 150x300 mm (K2, za pomocą przenośnika taśmowego T3). Następnie urobek będzie transportowany przenośnikami (T1 i T2) do dwóch przesiewaczy, w którym nastąpi rozdział produktu na frakcje (od 0 mm - 63 mm). Stacje przesiewu mają być wyposażone w dwa przesiewacze vibracyjne, trzypokładowe, o powierzchni sit 8-12 m². W sumie przenośników taśmowych na być 8 (3 - międzyoperacyjne, 5 - końcowych; str. 6 Raportu). Na tym etapie eksploatacji przewiduje się największą emisję pyłu mineralnego (str. 7 Raportu), występującą głównie w przesiewaczach vibracyjnych oraz przesypach drobnych frakcji (0-5mm), jak również najdrobniejszych frakcji „stożków magazynowych”;
- transport technologiczny (str. 6 Raportu) - transport urobku z kopalni do zsypu kruszarki wstępnej (K1) następować będzie 5 samochodami ciężarowymi (przewidziano około 25 kursów, drogą ok. 300 m, str. 6 Raportu). Z uwagi na fakt, że przewożone będą duże frakcje urobku, na tym etapie procesu technologicznego emisja pyłu będzie miała mały, lokalny zasięg (str. 7 Raportu). W zakresie transportu komunikacyjnego w Raporcie przedstawiono obliczenia emisji komunikacyjnych i źródła przyjętych danych (str. 9-10);
- transport drogowy - odbiór gotowego kruszywa; odbiór i wysyłanie samochodami ciężarowymi o poj. 30 Mg, drogą gminną o długości ok. 500 m od zakładu do drogi powiatowej relacji Jordanów Śląski-Sobótka (str. 6 Raportu).

W związku z powyższym w Raporcie przewidziano zabezpieczenia przed pyleniem w postaci:

- obudowy przesiewaczy, obejmującej zarówno obudowę powierzchni górnej przesiewacza, jak i jego ściany tylnej oraz uszczelnienie zasypów na zsypy odbiorcze kruszywa z przesiewacza;

- obudowy przenośników taśmowych dla odbioru najdrobniejszych frakcji, 0-5 mm spod przesiewacza łącznie z obudową przesypu na przenośnik, jak również zainstalowanie klosza zsykowego pod przesiewaczem (str. 7 Raportu, „Urządzenia zmniejszające emisje pyłów”).

Taka hermetyzacja procesu zapewni, zdaniem autorek Raportu, że zasięg emisji pyłów będzie miał charakter lokalny. Zabezpieczenia te zostały wskazane w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. i w decyzji Kolegium.

W Raporcie - zgodnie z metodyką referencyjną wskazaną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87) - określono współczynnik aerodynamicznej szorstkości powietrza ($Z_0=0,035$, str. 11) oraz warunki meteorologiczne (rozdział. 3.3.2, str. 11-12); przyjęto reprezentatywną różę wiatrów dla, sąsiadujących z Jordanowem Śląskim, Nasławicami, podaną przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie (przedstawiając jej ilustrację graficzną, str. 12). Opisano również stan zanieczyszczenia powietrza i tło zanieczyszczeń w rejonie inwestycji, określane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (str. 13).

Następnie przeprowadzono analizę emisji zanieczyszczeń pochodzącą z energetycznego spalania paliw dla silnika wiertnicy przy przyjęciu bardziej niekorzystnego wariantu - spalania oleju napędowego (str. 14) oraz ruchu pojazdów samochodowych (str. 16, opalane olejem napędowym ciężarowe, osobowe, dostawcze oraz osobowe zasilane benzyną). Wyniki obliczeń w tym zakresie przedstawiono w tabeli 3.2 „Obliczenia emisji dla silnika wiertnicy” oraz tabeli 3.3. „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń w zależności od typu pojazdu i stosowanego paliwa”.

Do obliczeń emisji pyłu przyjęto następujące założenia:

- emisja pyłu ma charakter niezorganizowany, powierzchniowy,
- w obliczeniach uwzględnia się emisję pyłu PM₁₀,
- przyjęto emitory powierzchniowe w miejscach potencjalnie najbardziej zapyłonych - miejsce załadunku urobku, stożki magazynowe, zakład przeróbczy,
- z uwagi na zawarte w literaturze stwierdzenia, że serpentynit ma właściwości włókniste i „może mu towarzyszyć azbest”, założono możliwość pojawienia się włókien azbestu w trakcie prac mechanicznych i strzelniczych. Przyjęto udział azbestu w pyłe wynoszący 1% (str. 18 Raportu).

Dla obliczeń przeprowadzonych w siatce receptorów w otoczeniu złoża przyjęto najbardziej niekorzystne założenie - że poziom terenu jest modelem płaskim; zagłębione źródła emisji w stanie rzeczywistym będą miały większe wyniesienie w stosunku do otoczenia. Takie założenie było konieczne, ponieważ - jak wyjaśniono w Raporcie - w modelu obliczeniowym nie ma możliwości wprowadzania ujemnych wartości wysokości emitatorów. Przyjęcie poziomu odniesienia w najniższym punkcie kopalni spowodowałoby konieczność umieszczenia receptorów na znacznej wysokości i znacząco zaniżyłoby wyniki obliczeń (str. 18 Raportu). W Raporcie przedstawiono wyniki przeprowadzonych obliczeń (od str. 19 do 25), a także ich ilustrację graficzną (rysunek 3.3, str. 26).

Zawarte w Raporcie wyniki obliczeń komputerowej symulacji zanieczyszczeń - przy ww. założeniach - wskazują, że poza obszarem, do którego inwestor ma tytuł prawny, nie będzie przekroczeń wartości normatywnych zarówno dla stężeń średnich, opadu pyłu, stężeń maksymalnych, percentyla 99,8, jak i częstości przekroczeń od emitatorów pracujących w obrębie złoża ani na drodze dojazdowej.

Autorki Raportu w zakresie ochrony powietrza wskazały również, że ze względu na teoretyczną możliwość występowania azbestu w złożach serpenitytu, należy regularnie badać pył w rejonie kopalni pod kątem zawartości azbestu, z uwagi na ochronę zdrowia pracowników kopalni (kopalnia jest znacznie oddalona od zabudowy, str. 27).

W tym miejscu Kolegium stwierdza, że przedstawione obliczenia nie budzą żadnych wątpliwości co do ich prawidłowości i zgodności z przepisami prawa. Można zresztą dodać, że w swojej dotychczasowej działalności orzeczniczej w zakresie ochrony środowiska (nie tylko środowiskowych uwarunkowań) Kolegium niejednokrotnie analizowało opracowania z zakresu ochrony powietrza sporządzane przez jedną z autorek Raportu (Annę Dorotę Władyczkę) i nigdy nie budziły one zastrzeżeń. Poza cytowanymi przez Stowarzyszenie (w odwołaniu) zapisami Studium uwarunkowań dla Gminy Sobótka, dotyczącymi innego przedsięwzięcia (kopalni w Nasławicach), Stowarzyszenie nie przedstawiło dowodów swoich twierdzeń o negatywnym oddziaływaniu na środowisko planowanej eksploatacji złoża „JORDANÓW”.

Trzeba podkreślić, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dotyczy oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia, które ma być dopiero w przyszłości realizowane. Na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest zatem możliwe ustalenie faktycznych wielkości emisji, lecz wyłącznie ich oszacowanie. Jak wskazuje się w orzecnictwie sądowoadministracyjnym, jeżeli raport o oddziaływaniu na środowisko pozostaje w zgodzie z wymogami ustawy, a zgłaszane w stosunku do niego zastrzeżenia są nieuzasadnione, nie ma podstaw, by odmówić mu waloru wiarygodności. Taki raport może zatem stanowić podstawę ustaleń faktycznych, będąc jednocześnie zasadniczym i jedynym dowodem w kontrolowanym postępowaniu administracyjnym, niezbędnym dla oceny danego przedsięwzięcia z punktu widzenia wymogów ochrony środowiska. Raport jest sporządzany przez osoby posiadające wiedzę specjalną i zadaniem raportu jest przedstawienie potencjalnego wpływu na środowisko w sposób uzasadniony merytorycznie m.in. w oparciu o ocenę wagi poszczególnych źródeł oddziaływania oraz skutków w środowisku takiej działalności. Analiza wpływu na środowisko pozwala ocenić potencjalny wpływ na środowisko planowanej działalności.

Zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, jak i brak ustaleń zawartych w Raporcie co do przewidywanego znacznego oddziaływania na środowisko, odwołujący się nie przedstawili w tym zakresie żadnego kontrdowodu zawierającego wiedzę specjalistyczną, związanego z oddziaływaniem na środowisko planowanego przedsięwzięcia. Jak wskazuje NSA, chociaż raport nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 § 1 k.p.a. i podlega ocenie w świetle zasady swobodnej oceny dowodów zgodnie z dyspozycją art. 75 § 1, w związku z art. 77 § 1 k.p.a. i art. 80 k.p.a., to jednak zastrzeżenia dotyczące jego ustaleń, które wymagają wiedzy specjalistycznej, powinny być oparte na udokumentowanej np. ekspertyzie podmiotu, który posiada odpowiednią wiedzę specjalistyczną w tym zakresie (wyrok NSA z dnia 26 marca 2013 r., II OSK 2271/11, wyrok NSA z dnia 30 kwietnia 2012 r., II OSK 75/11, www.orzeczenia.nsa.gov.pl). Stosownie do uregulowań Kodeksu postępowania administracyjnego stronom przysługuje prawo zgłoszenia wniosków dowodowych zmierzających do podważenia wiarygodności dowodu w postaci dokumentu prywatnego, jakim jest raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, na przykład w postaci opinii sporządzonej przez inną

niż autor raportu osobę posiadającą odpowiednią wiedzę (por. wyrok NSA z dnia 23 lutego 2007 r., II OSK 363/06, Lex nr 323849). Takiego dowodu odwołujący się nie przedstawili.

Odwołujący się zarzucają naruszenie art. 1 ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest; wskazują też na brak wyraźnego zakazu w tym zakresie w decyzji środowiskowej, bądź przywołania warunków rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest.

W tym kontekście Kolegium wyjaśnia, że w indywidualnych aktach administracyjnych nie nakłada się obowiązków wynikających bezpośrednio z przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, w powoływanym art. 1, jednoznacznie zakazuje „produkcji wyrobów zawierających azbest”, rozumiejąc przez azbest następujące włókniste krzemiany:

- 1) azbest chryzotylowy, nr CAS12001-29-5;
- 2) azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4;
- 3) azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5;
- 4) azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5;
- 5) azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6;
- 6) azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Odwołujący powołują się na rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r., które określa wymagania w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest, wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, zwanych dalej „instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest”, wymagania w zakresie przemieszczania odpadów zawierających azbest, sposób oznaczania miejsc, pomieszczeń, instalacji lub urządzeń zawierających azbest, sposób inwentaryzowania wyrobów zawierających azbest w miejscach ich wykorzystywania, terminy przedkładania odpowiednio marszałkowi województwa albo wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest, instalacjach lub urządzeniach zawierających azbest, przewidywanym terminie usunięcia wyrobów zawierających azbest, formę i układ przedkładanych informacji, terminy, w których powinny być oczyszczone instalacje lub urządzenia zawierające azbest. Nie sposób nie zauważyć, że zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia, wyroby zawierające azbest wykorzystuje się w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r.

W tym miejscu należy dodać, że w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z Nr 71, poz. 649 ze zm.), wydanym na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, określono obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest, warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania, wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów

zawierających azbest. Zgodnie z rozporządzeniem, wykonawca zobowiązany jest m.in. do zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska i prowadzenia prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit (§ 8).

Przepisy wskazanych rozporządzeń, podobnie jak powoływanej ustawy, są przepisami powszechnie obowiązującymi. Jak wspomniano - w rozstrzygnięciu decyzji środowiskowej, będącym wyrazem woli, nie zaś wiedzy organu gminy (co do treści obowiązujących przepisów prawa) - ich powtarzanie stanowiłoby naruszenie prawa. Decyzja środowiskowa, ani żadna inna, nie jest miejscem na informowanie jej adresata o treści przepisów prawa, które ma obowiązek przestrzegać.

Ze znajdującej się w aktach sprawy Dokumentacji Geologicznej Złoża Serpentytynu „JORDANÓW 1” („Załączniki tekstowe”, październik 2010 r.) wynika, że wydobywanie w złożu prowadzone było kamieniołomem stokowo-wgłębnym do końca 1990 r. przez Spółdzielnię Pracy CEREKAM we Wrocławiu (kamieniołom zlokalizowany jest w północno-wschodniej części złoża). Wynika z niej również, że serpentynity w złożu wykazują gęste, nieprawidłowe spękania, powodujące tworzenie ostro-krawędzistych bloków. Na powierzchniach spękań często obecny jest żółtawo-zielony, jaśniejszy od całej skały chryzotyl (str. 7). Chryzotyl (inna nazwa azbest serpentynowy) to minerał z grupy krzemianów zaliczany do grupy serpentynów (włóknistych), występujący w większości skał serpentynowych. W Polsce nie występują złoża chryzotyłu nadające się do eksploatacji przemysłowej, natomiast domieszki minerałów azbestowych (zarówno chryzotyłu jak i azbestów amfibolowych) stwierdzono w złożach surowców mineralnych na Dolnym Śląsku - między innymi w złożu Nasławice stwierdzono domieszki mineralno azbestowe (chryzotyl, Domieszki minerałów azbestowych w wybranych złożach surowców mineralnych na Dolnym Śląsku, Lis, Sylwestrzak, 1986 r., www.ciop.pl).

Ten tak eksponowany przez odwołujących się fakt nie był ani ukrywany przez Wójta Gminy Jordanów, ani przez niego pominięty. Fakt, że w złożu występować może azbest nie oznacza jednak, że należało w rozpatrywanej sprawie odmówić wydania decyzji środowiskowej, jak zdają się uważać odwołujący się.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95, poz. 558), standardy emisyjne ustala się dla instalacji do przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest, jeżeli ilość surowego azbestu zużywana w tych procesach przekracza 100 kg na rok (§ 24). Stosownie do § 25, standard emisyjny azbestu wprowadzanego do powietrza emitorem wynosi 0,1 mg/m³, zaś standard emisyjny pyłu wprowadzanego do powietrza emitorem wynosi 0,1 mg/m³, jeżeli nie jest oznaczana ilość azbestu w pyłe.

Przepisy obowiązującego poprzednio, w tym w dacie sporządzania Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami dla projektowanej eksploatacji złoża serpentynitu Jordanów w Jordanowie Śląskim

(kwiecień 2010 r.) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 260, poz. 2181 ze zm.) były w tym względzie identyczne.

Zgodnie z powołanym Raportem, w punktach z maksymalnymi wartościami (przy współczynniku szorstkości $z_0=0,03500$) zawartość azbestu w pyłe wynosiła $0,00467 \text{ mg/m}^3_u$ przy dopuszczalnym $0,1 \text{ mg/m}^3_u$. (str. 22). Również pozostałe wartości emisji nie przekraczają - według obliczeń autorek Raportu - obecnie obowiązujących norm.

W tym miejscu Kolegium musi podkreślić, że nakazywanie powtórnego opracowania Raportu w sytuacji, gdy zmiany przepisów prawa nie miały żadnego wpływu na prawidłowość zawartych w nim ustaleń, co najmniej naruszałoby zaufanie do organów administracji publicznej. Dlatego, skoro zarówno w odniesieniu do azbestu, jak i innych ustaleń Raportu zmiana rozporządzenia nie miała wpływu na prawidłowość poczynionych w nim wyliczeń, Kolegium nie znalazło żadnych podstaw do uwzględnienia zarzutu odwołujących się w tym względzie.

W tym miejscu Kolegium podkreśla, że gdyby ustawodawca widział podobne do wskazywanego przez odwołujących się zagrożenie powodowane przez eksploatację złóż serpenitytu, zakazałby prowadzenia takiej działalności górniczej. Tymczasem - w załączniku do ustawy Prawo geologiczne i górnicze - określił stawki opłat eksploatacyjnych dla tego rodzaju kopaliny ($0,74 \text{ zł/t}$), a w załączniku do rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie kryteriów bilansowości złóż kopalin (Dz. U. Nr 153, poz. 1774 ze zm.) Minister Środowiska określił minimalną bloczność geologiczną serpentynitów (złoża kopalin skalnych blocznych). Gdyby ustawodawca uznawał z kolei, że niedopuszczalna jest działalność, w wyniku której w powstających w związku z jej prowadzeniem pyłe znajduje się azbest, nie określałby standardu emisyjnego dla ilości azbestu w pyłe.

Z powyższych względów niedopuszczalne było zadośćuczynienie konsekwentnie przedstawianemu od 2007 r. żądaniu stron postępowania i społeczeństwa Gminy Jordanów Śląski (głównie wsi Glinica), aby odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację opisanego na wstępie przedsięwzięcia tylko z tego powodu.

W tym miejscu Kolegium odniesie się do załączonych do odwołania Stowarzyszenia prac naukowych.

Przede wszystkim Kolegium musi zwrócić uwagę, że - jak wskazał NSA w wyroku z dnia 6 marca 2009 r. (II OSK 311/08, LEX 525871), prace pogładowe pracowników instytutów naukowych nie mogą stanowić dowodów w konkretnym postępowaniu administracyjnym, dotyczącym konkretnej inwestycji, gdyż prace te nie zostały przygotowane dla potrzeb tego postępowania, ani nie są opiniami w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a. i art. 75 § 1 k.p.a. Organ prowadzący postępowanie środowiskowe nie ma obowiązku odnosić się do materiałów, które nie stanowiły dowodów w sprawie, czy do uwag i wniosków mieszkańców opierających się na takich materiałach, bądź kwestionujących bezpodstawnie prawidłowo przygotowany raport oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Kolegium zgadza się z tym stanowiskiem, jednak zdecydowało się przeanalizować treść „dowodów” załączonych do odwołania Stowarzyszenia.

Odwołujące się Stowarzyszenie załączyło do odwołania kopię pracy pt. „Charakterystyka flory oraz akumulacja metali ciężkich w odpadach serpentynitowych i wybranych gatunkach roślin z terenu wyrobiska kamieniołomu w Nasławicach (Dolny Śląsk)”, autorstwa Anny Koszelnik-Leszek i Doroty

Kasowskiej (Ochrona Środowiska i Zasobów Naturalnych, nr 41, 2009 r., również: www.ios.edu.pl/pol/pliki/nr41_72.pdf). Zdaniem Stowarzyszenia publikacja ta „jednoznacznie” pozwala na stwierdzenie, że uprawy rolne wokół eksploatowanych złóż serpentynitu, otaczarnie, i pozostałych negatywnych czynników w tym środowisku wyżej wskazanych - narażone są już na ciągłe działanie metali ciężkich.

Celem przedstawianej przez Stowarzyszenie pracy była jednak „analiza ekologiczna flory oraz określenie zawartości metali ciężkich w materiale zwałowym i wybranych gatunkach roślin **z terenu wyrobiska kamieniołomu serpentynitu w Nasławicach**. Materiał badawczy stanowiła flora naczyniowa oraz próbki wybranych gatunków roślin i zwierzeliny, pobrane w czerwcu 2007 r. **z terenu wyrobiska kamieniołomu w Nasławicach, gdzie częściowo składowane są odpady serpentynitowe w formie zwałowisk**” (str. 641 kopii przedłożonej pracy, podkr. Kolegium). Nie dość więc, że badania prowadzono na florze znajdującej się na terenie kopalni, to jeszcze konkretnie na terenie zwałowisk.

Abstrahując od faktu, że badania te dotyczyły innego przedsięwzięcia, zrealizowanego wprawdzie w pobliżu, ale na innych nieruchomościach i przez odrębny od Spółki jawnej podmiot, zdaniem Kolegium, na podstawie tych badań nie można wyciągnąć wniosków co do negatywnego wpływu eksploatacji planowanej dopiero eksploatacji kopalni w Jordanowie Śląskim na uprawy rolne wokół eksploatowanych złóż serpentynitu. Istotnie, według badań, stwierdzono obecność trzech taksonów zagrożonych w skali Dolnego Śląska, „pod względem ekologicznym we florze zwałowisk dominowały wieloletnie rośliny zielne, dostosowane do życia w specyficznych warunkach podłoża serpentynitowego”. Stężenia metali były przeważnie wyższe w częściach podziemnych roślin aniżeli w częściach nadziemnych. Cały czas badania te dotyczyły jednak flory rosnącej na zwałowiskach kopalni w Nasławicach, nie na terenie kopalni, a tym bardziej na okolicznych terenach.

Stowarzyszenie przedłożyło również kopię pracy pt. „Zasady oceny narażenia zawodowego na pyły stanowiące mieszaninę wolnej krystalicznie krzemionki i respirabilnych włókien mineralnych pochodzenia naturalnego”, autorstwa Heleny Woźniak i Edwarda Więcka, wykonanej w ramach Strategicznego Programu Rządowego „Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia człowieka w środowisku pracy”, koordynowanego przez Centralny Instytut Ochrony Pracy (Medycyna Pracy, 2002/53/3). Wskazano w niej, że w chwili obecnej jednym z dwóch źródeł narażenia na pyły zawierające wolną krystaliczną krzemionkę i respirabilne włókna mineralne pochodzenia mineralnego są procesy technologiczne związane z wydobywaniem, przerobem i stosowaniem surowców skalnych, w trakcie których „dochodzi do uwalniania do powietrza stanowisk pracy respirabilnych cząstek mineralnych o pokroju włóknistym (kopalnie i zakłady przeróbcze surowców skalnych na Dolnym Śląsku, rejony budowy dróg, otaczarnie, nawozy mineralne i in.)”.

Kolegium zwraca uwagę, że wskazane badania dotyczyły zagrożenia **na stanowiskach pracy w kopalni**, nie zaś na terenach znajdujących się poza kopalnią. Z przedłożonej pracy wynika bowiem, że „na stanowiskach pracy związanych z wydobywaniem, przerobem i stosowaniem surowców skalnych na Dolnym Śląsku mogą występować jednocześnie dwa czynniki szkodliwe dla środowiska pracy o udowodnionym, w opinii IARC, działaniu kancerogennym dla człowieka, tj. azbest i wolna krystaliczna krzemionka” (str. 222 kopii). Z publikacji tej w sposób bezsporny wynika, że zagrożenia te dotyczą pracowników kopalni.

Nie sposób w tym miejscu nie zauważyć, że - zgodnie z art. 168 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze - to organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W tym kontekście należy wskazać, że to właśnie dostrzeżone przez autorki Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na powietrze atmosferyczne zagrożenie pracowników kopalni spowodowało zasugerowanie konieczności badań w tym zakresie i nałożenie przez Wójta Gminy Jordanów Śląski na Spółkę jawną obowiązku sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie pomiarów zawartości włókien azbestu w pyłe powstającym w trakcie prowadzenia prac mechanicznych i strzelniczych w kopalni. Mając na względzie szeroko pojęty interes społeczny, Kolegium rozszerzyło ten obowiązek o badania na terenach sąsiadujących z kopalnią (pkt III decyzji; szczegóły - dalej).

Jeśli chodzi o trzecią z załączonych do odwołania prac, pt. „Próba oceny krajowych złóż serpentynitu dla celów sekwestracji CO₂”, trzeba zauważyć, że „W artykule przedstawiono podstawowe problemy, na jakie natrafiają próby wprowadzenia mineralnej karbonatyzacji na skalę przemysłową. Zaprezentowano również perspektywy wykorzystania polskich złóż serpentynitów jako materiałów wiążących CO₂” (streszczenie). Stowarzyszenie podkreśliło w tej pracy fragmenty, w których wskazano, że pod względem petrograficznym występujące na Dolnym Śląsku serpentynity to tzw. serpentynity właściwe, do których należą serpentynity antygorytowy, chryzotylowy, serpofitowy i węglanowy, serpentynit oliwinowy i dunit (str. 137) oraz że w ewidencji zasobów kopalni znajdują się obecnie dwa złoża serpentynitów udokumentowanych na cele drogowe i budowlane („Jordanów” i Nasławice, str. 138). Fakty te nie były jednak kwestionowane ani przez wnioskodawczynię, ani organ pierwszej instancji.

W tym miejscu Kolegium musi wyjaśnić, że okresowe badania jakości gleby i ziemi na terenie województwa dolnośląskiego prowadzi (poza starostami) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ocena wyników badań gleb dokonywana jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165, poz.1359), a także w oparciu o wytyczne IUNG (PIOŚ, 1995). W 2012 r. WIOŚ prowadził badania zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim. Badania prowadzono na terenach, gdzie nie były jeszcze prowadzone oraz tam, gdzie stwierdzono zanieczyszczenie gleb na podstawie dotychczasowych wyników badań monitoringowych i działalności kontrolnej (na terenie kopalni Nasławice prowadzono badania w 2007 r.). W badaniach z 2012 r. nie wymieniano kopalni Nasławice ani Jordanowa Śląskiego („Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim w 2012, www.wroclaw.pios.gov.pl, str. 13-16). Za to na Obszarze Natura 2000 - Masyw Ślęży stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych chromu i niklu. Uznano je jednak za naturalne.

WIOŚ opublikował również „Informację o przekroczeniach i ryzyku przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu na terenie województwa dolnośląskiego w 2013 r.” (Wrocław, 18 października 2013 r.). W Informacji wskazano miejsca, w których przekroczony został 24-godzinny oraz średnioroczny poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ i gdzie występuje ryzyko takiego przekroczenia, 8-godzinny poziom docelowy ozonu, ryzyko przekroczenia dopuszczalnego dwutlenku azotu, ryzyko przekroczenia średniorocznego poziomu

dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2.5}, ryzyko przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego arsenu, a także ryzyko przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego beznzo(a)pirenu. Żadne z wymienionych miejsc nie znajduje się na terenie gminy Jordanów Śląski (ani Sobótka, gdzie znajduje się kopalnia Nasławice).

Nawet jednak gdyby w powołanych wyżej badaniach okazało się, że kopalnia w Nasławicach negatywnie oddziałuje na środowisko, fakt taki nie mógłby skutkować automatyczną odmową wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla innej, choć sąsiedniej i planującej działalność o tożsamym profilu kopalni. Zresztą, jak wynika z Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Sobótka, w 2012 r. Burmistrz Gminy Sobótka wydał decyzję środowiskową dla kopalni w Nasławicach (www.bip.sobotka.pl, decyzja z dnia 8 lutego 2012 r., nr 1/2012). Argument, aby planowanej dopiero kopalni „JORDANÓW” odmówić wydania takiej decyzji jest tym bardziej chybiony.

Na marginesie dodać można, że kruszywo serpentynitowe z kopalni Nasławice, po potwierdzeniu przez niezależne badania Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, wchodzi w skład mieszanin kruszyw używanych przy budowie dróg publicznych (por. np. odpowiedź Sekretarza Stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej na zapytanie nr 3793, www.sejm.gov.pl). Na swojej stronie internetowej Kopalnia Odkrywkowa Surowców Drogowych Spółka z o.o. z siedzibą we Wrocławiu - prowadząca kopalnię w Nasławicach - publikuje zestawienie parametrów fizykochemicznych serpentynitu antygorytowego, opracowane we wrześniu 2012 r., o zgodności z normą PN-EN 13043:2004 i dokumentem „WT-1 Kruszywa 2010” i normą 13242+A1:2010 (www.kosd.pl).

Kontynuując podejście, zgodnie z którym oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia dokonywać należy na podstawie oddziaływania (zdaniem odwołujących się - negatywnego) na środowisko kopalni w Nasławicach, odwołujący się zarzucają, że odniesiono się do przyczyn znacznie większej ilości azbestu w powietrzu w Nasławicach, choć - w ich opinii - oczywisty jest fakt, że to pyły z kopalni serpentynitu (azbestu).

Podobnie jak Stowarzyszenie, Spółka jawna również przedłożyła w postępowaniu odwoławczym kopię pracy naukowej - pt. „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne. Raport z badań”, autorstwa pracowników Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi.

Skoro Kolegium analizowało „dowody” przedłożone przez Stowarzyszenie, musi wypowiedzieć się również w sprawie tego „dowodu”. We wskazanej pracy, w ramach której prowadzono badania w 2008 r., stężenie azbestu (wł/m³) w powietrzu atmosferycznym na terenie Gminy Sobótka (w trzech próbkach) wynosiło średnio 302 wł/m³ (tabela 5.2.2., str. 50). Stężenie to na terenie całego powiatu wrocławskiego wynosi średnio 290 wł/m³ (tabela 5.2.1, str. 49). W Nasławicach - dwóch punktach pomiarowych - stwierdzono 119 i (bezpośrednio przy kopalni) 496 wł/m³ (tabela 5.2.3, str. 50). Jak jednak wyjaśnili autorzy badań, normatyw higieniczny - najwyższe dopuszczalne stężenie włókien azbestu dla środowiska pracy mierzone w strefie oddychania - wynosi 0,1 wł/cm³. W powietrzu komunalnym normatyw ten nie został określony, jednak na podstawie literatury i prowadzonych badań przyjmuje się, że 1000 wł/m³, tj. 0.001 wł./cm³ jest górną granicą bezpieczeństwa, przy którym ryzyko występowania patologii azbestozależnych jest na poziomie akceptowalnym (str. 14).

Stowarzyszenie uważa, że ocena oddziaływania w rozpatrywanej sprawie powinna objąć również kumulację oddziaływań planowanego zakładu górniczego serpentynitu w Jordanowie Śląskim oraz

działającej EUROVII otoczarnia (produkcja asfaltu), DM Celus - Woodwaste sp. z o. o. (zakład przerobu słomy na pelet - opału) oraz drogi krajowej nr 8 i drogi powiatowej.

Zarówno z Raportu o oddziaływaniu na środowisko z 2007 r. (s. 20), jak i opinii biegłego o wpływie eksploatacji złoża serpenitytu na ceny gruntów rolnych (s. 12, o której - dalej) wynika, że 2 km od terenu działalności kopalni w kierunku wschodnim przebiega trasa Wrocław-Kłodzko, dalej w tym kierunku znajduje się wieś Jordanów Śląski. W odległości 2,7 km w kierunku zachodnim położona jest wieś Świątniki, a na kierunku północno-zachodnim, w odległości około 2 km - wieś Nasławice, w kierunku południowo-wschodnim - około 1,2 km - wieś Glinica.

W tym miejscu można spostrzec, że teren przedsięwzięcia od zabudowań wsi Glinica dzieli odległość znacznie przekraczająca obszar oddziaływania przedsięwzięcia, określony zgodnie z wytycznymi Kolegium sformułowanymi w poprzednich decyzjach. W kierunku południowym od terenu przedsięwzięcia, za strony postępowania uznano właścicieli nieruchomości leżących w „pierwszej linii”, mniej więcej w połowie objętych obszarem oddziaływania przedsięwzięcia wskazywanym przez wnioskodawców na załączniku do wniosku o wydanie decyzji, o łącznej powierzchni większej niż 40 ha. Teren wsi Glinica od wspomianej „pierwszej linii” nieruchomości, dzieli równie duży obszar nieruchomości położonych za drogą powiatową (działka nr 134). Dopiero za tymi nieruchomościami gruntowymi znajdują się zabudowania wsi Glinica. Przykładowo, w prostej linii - działka nr 11/2 (najdalej wysunięta nieruchomość objęta planowanym przedsięwzięciem, o powierzchni 0,82 ha) graniczy z działką nr 11/3 o powierzchni 4,63 ha i działką nr 11/4 (4,88 ha). Następnie znajduje się droga powiatowa (działka nr 134) i nieruchomości nr 51 (4,68 ha) i nr 52 (5,18 ha). Władający tymi nieruchomościami zostali uznani za strony postępowania.

Wytwórnia mieszanek mineralno-asfaltowych Wrocław - działająca w ramach EUROVIA POLSKA - powstała pod koniec maja 2010 r. w Jordanowie Śląskim (ul. Jesionowa 7). Również utworzony w maju 2012 r. zakład DM CELUS Sp. z o.o. znajduje się we wsi Jordanów Śląski. Odległość jaka dzieli te zakłady i teren planowanej kopalni, w świetle powyższych ustaleń faktycznych i okoliczności prawnych, powoduje, że - zdaniem Kolegium - domaganie się badania kumulowania się oddziaływania na środowisko tych przedsięwzięć, czy badanie wpływu planowanego przedsięwzięcia na zakłady już działające we wsi Jordanów Śląski i leżącą 2 km od terenu kopalni drogę, jest bezpodstawne.

Jak wspomiano, na żądanie Starosty Powiatu Wrocławskiego wnioskodawczyni przedłożyła „Aneks nr 1 do Raportu oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża serpenitytu JORDANÓW” (opracowany przez biegłego w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko Piotra Hanulę, dalej - Aneks). Jest to uzupełnienie Raportu opracowanego w 2007 r., datowane na kwiecień 2010 r., którego częścią jest wspomniany wyżej Raport w zakresie oddziaływania na powietrze atmosferyczne (str. 2 Aneksu). W aneksie przedstawiono (zgodnie z wezwaniem): streszczenie w języku niespecjalistycznym, opis planowanego przedsięwzięcia, opis elementów przyrodniczych środowiska, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, opis istniejących w sąsiedztwie zabytków chronionych, gospodarkę odpadami, wniosku, spis przepisów i literatury.

Z przedstawionego w Aneksie opisu przedsięwzięcia wynika, że granicami obszaru górniczego objęto całe udokumentowane złożo z projektowanym wyrobiskiem górniczym i zwałowiskiem oraz drogi wewnętrzne. Granicami terenu górniczego objęto także obszar wpływu robót strzałowych,

tj. maksymalną strefę rozrzutu odłamków skalnych przy eksploatacji docelowej (całego złoża). Założono ustanowienie filtrów ochronnych o szerokości pasów 6 m wzdłuż granic inwestycji, w celu ochrony gruntów nienależących do wnioskodawcy (zgodnie z wymogami normy PN-G-02100).

Aktualnie złożo jest już częściowo udostępnione wyrobiskiem stokowym (poziomy eksploatacyjne +170, +160 m npm, str. 13 Aneksu). Parametry geologiczno-górnice złoża narzucają konieczność stosowania systemu eksploatacji wielopiętrowej, polegającej na dzieleniu górotworu na piętra eksploatacyjne o odpowiedniej wysokości, zakładając kolejne poziomy eksploatacyjno-transportowe. Rozwijając eksploatację w kierunku północno-zachodnim udostępniane będą kolejne partie złoża z poziomu +180 m npm (eksploatacja stokowa) oraz poziomów +145, +130, +115, +70 m npm (eksploatacja wgłębna). Po odpowiednim rozwinięciu frontów wydobywczych na tych poziomach dążyć się będzie do eksploatacji dwóch lub nawet trzech pięter jednocześnie (str. 14 Aneksu).

W związku z powyższymi uwarunkowaniami, urabianie kopaliny musi być realizowane przy użyciu materiałów wybuchowych, strzelaniem metodą długich otworów (otwory strzałowe o średnicy 60-110 mm wiercone w kopalinie samobiezną wiertnicą udarowo-obrotową). Załadunek wykonanych otworów strzałowych materiałem wybuchowym (w nabojach, luzem, w zawieszinie) realizowany będzie mechanicznie lub ręcznie (str. 14). Jednorazowe odpalenie ładunku odbywać się będzie 3 razy w tygodniu o wyznaczonej godzinie (str. 23 Aneksu). Jak wskazano w Aneksie, szczegółowa technologia prowadzenia robót strzałowych określona będzie w planie ruchu kopalni, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2003 r. w sprawie przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w zakładach górniczych (Dz. U. Nr 72, poz. 655 ze zm.).

W tym kontekście trzeba wyjaśnić, że w odniesieniu do robót strzałowych pod uwagę brane jest oddziaływanie sejsmiczne, a nie hałasowe, gdyż krajowa metodyka obliczeń uciążliwości z uwagi na emisję hałasu nie obejmuje tzw. hałasu chwilowego (oddziaływanie hałasowe przy zastosowaniu materiału wybuchowego trwa nie dłużej niż 2-4 sekund/zmianę roboczą). Normatywny, równoważny poziom dźwięku odnoszony jest do przedziału 8 godzin najbardziej niekorzystnej zmiany roboczej. Stąd w odniesieniu do przedsięwzięcia, w ramach którego stosuje się materiały wybuchowe można mówić jedynie o oddziaływaniu sejsmicznym (drgania i rozrzut odłamków) i to ono stanowi o bezpiecznym stosowaniu materiałów wybuchowych. Przed rozpoczęciem każdej inwestycji tego typu inwestor ma obowiązek opracowania planu ruchu kopalni, a jednym z elementów tego dokumentu jest tzw. dokumentacja strzałowa, opracowana przez uprawnionego technika strzałowego i zatwierdzona przez organ nadzoru górniczego. Zawiera ona przede wszystkim wielkość materiałów wybuchowych, ich rozmieszczenie ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi oraz wyznaczeniem bezpiecznych stref stosowania materiałów wybuchowych, biorąc pod uwagę rozrzut odłamków skalnych oraz wstrząsy sejsmiczne. Wszelkie działania związane z wydobywaniem kopaliny metodą strzałową są poddawane restrykcyjnym kontrolom oraz nadzorowi odpowiednich organów i muszą spełniać wymogi bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że w załączniku nr 4 do powoływanego wyżej rozporządzenia w sprawie przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w zakładach górniczych, pt.: „Wyznaczanie stref zagrożenia wokół miejsca wykonywania robót strzałowych w odkrywkowych zakładach górniczych, zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami

wiertniczymi oraz przy wykonywaniu robót geologicznych”, stwierdzono, że wokół miejsc wykonywania robót strzałowych wyznacza się strefy zagrożenia ze względu na działanie powietrznej fali uderzeniowej, rozrzut odłamków skalnych i drgania sejsmiczne. Przedstawiono wzór służący do obliczeń wielkości promienia strefy zagrożenia, w zależności od stosowanej metody wykonywania robót strzałowych, typu wyrobiska górniczego, sytuacji terenowej i rodzaju urabianej skały. Minimalną bezpieczną wielkość strefy zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych (mogącą być zmniejszoną na podstawie opinii rzeczoznawcy) określono w tabelach 2-4. W tabeli 2 załącznika nr 4 określono wielkość strefy dla strzelania metodą długich otworów (długim otworem strzałowym jest otwór, którego długość mierzona od wylotu do dna otworu wynosi więcej niż 6 m) :

- wokół miejsca strzelania - 200 m,

- w kierunku prostopadłym do ściany w miejscu strzelania do wyrobiska górniczego - 400 m, poza wyrobisko - 200 m.

Zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, wspomniany wyżej plan ruchu zakładu górniczego sporządza przedsiębiorca, odrębnie dla każdego zakładu górniczego. Plan ruchu zakładu górniczego określa m.in. (art. 108 ust. 1 pkt 2) szczegółowe przedsięwzięcia niezbędne w celu zapewnienia:

- a) wykonywania działalności objętej koncesją,
- b) bezpieczeństwa powszechnego,
- c) bezpieczeństwa pożarowego,
- d) bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie górniczym, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy,
- e) racjonalnej gospodarki złożem,
- f) ochrony elementów środowiska,
- g) ochrony obiektów budowlanych,
- h) zapobiegania szkodom i ich naprawy.

Zgodnie z art. 108 ust. 3, plan ruchu zakładu górniczego sporządza się z uwzględnieniem warunków określonych w koncesji oraz projekcie zagospodarowania złoża. Stosownie do art. 108 ust. 4, jeżeli w granicach obszaru górniczego są planowane bądź prowadzone roboty związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych albo jeżeli obszary górnicze sąsiadują ze sobą, w planie ruchu zakładu górniczego uwzględnia się zachodzące współzależności oraz przewiduje się odpowiednie środki, w tym organizacyjne i techniczne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony poszczególnych złóż kopalin i innych elementów środowiska. Plan ruchu zakładu górniczego zatwierdza właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, po uzyskaniu opinii właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta, art. 108 ust. 11).

Co jednak najistotniejsze, zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy, przechowywanie lub używanie przez przedsiębiorcę w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego wymaga pozwolenia wydanego, w drodze decyzji, przez organ nadzoru górniczego właściwy dla miejsca wykonywania robót strzałowych, a jeżeli roboty te będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej 2 organów nadzoru górniczego - organ nadzoru górniczego właściwy dla siedziby zakładu górniczego.

Zgodnie z art. 115 ust. 4, właściwy organ nadzoru górniczego odmawia wydania pozwolenia:

- 1) ze względu na zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- 2) ze względu na ważny interes publiczny;
- 3) jeżeli wnioskodawcy cofnięto w ciągu ostatnich 5 lat pozwolenie z przyczyn określonych w ust. 5.

Z kolei stosownie do art. 115 ust. 5, właściwy organ nadzoru górniczego cofa pozwolenie, jeżeli wnioskodawca prowadzi roboty strzałowe w sposób:

- 1) niezgodny z przepisami prawa lub planem ruchu zakładu górniczego;
- 2) stwarzający zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska.

Stosownie do art. 115 ust. 8, kierownik ruchu zakładu górniczego ustala dla każdego miejsca wykonywania robót strzałowych w formie pisemnej bezpieczny sposób ich wykonywania, uwzględniając wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie planów ruchu zakładów górniczych (Dz. U. poz. 372), pt.: „Plan ruchu odkrywkowego zakładu górniczego”, dopiero w planie ruchu kopalni określa się m.in. organizację robót strzałowych, stosowane metody strzelania w zakładzie górniczym, dostawę środków strzałowych, przewidywany maksymalny zasięg zagrożeń rozrzutem odłamków skalnych, działanie udarowej fali powietrza, drgań sejsmicznych, rozmieszczenie schronów strzałowych, składy materiałów wybuchowych - typy składów, lokalizację, ilość środków strzałowych, które mogą być przechowywane, opis stref zagrożenia (pkt 10), a także ochronę środowiska - zamierzenia w zakresie ograniczania i usuwania ujemnych wpływów działalności górniczej, w szczególności obejmujące m.in.

- 1) profilaktykę górniczą i budowlaną oraz usuwanie szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego;
- 2) przewidywane kierunki, sposób oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekultywacji gruntów przekształconych w wyniku prowadzenia ruchu zakładu górniczego - według wzoru nr 7;
- 3) sposób przeciwdziałania zmianom stosunków wodnych;
- 4) gospodarkę odpadami oraz masami ziemnymi lub skalnymi powstałymi w związku z prowadzeniem eksploatacji kopalni;
- 5) gospodarkę wodno-ściekową, środki techniczne, ochronę oraz oczyszczanie i wykorzystanie wód;
- 6) ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem (urządzenia i środki ochrony powietrza, zamierzenia w zakresie ograniczenia emisji substancji wprowadzanych do powietrza w sposób zorganizowany i niezorganizowany);
- 7) ochronę przed hałasem i wibracjami (urządzenia ochronne, zamierzenia w zakresie ograniczenia hałasu i wibracji przenikających do środowiska, pkt 20).

Porządek prawny w odniesieniu do podmiotów stosujących materiały wybuchowe kształtuje również w Polsce rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenów (Dz.U. Nr 42, poz. 216), które określa sposób prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, a także wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące prowadzenia prac. Z kolei rozporządzenie Ministra Gospodarki

z dnia 8 kwietnia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego (Dz.U. z 2013 poz.1008) określa szczegółowe wymagania dotyczące prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego, zwanego dalej "zakładem górniczym", w zakresie:

- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko;
- 2) bezpieczeństwa pożarowego;
- 3) gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania;
- 4) ochrony środowiska;
- 5) podstawowych obiektów, maszyn i urządzeń zakładu górniczego

Zgodnie z § 160 rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu odkrywkowego zakładu górniczego, w zakładzie górniczym wykonywanie pomiarów emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego i emisji hałasu do środowiska odbywa się w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Mając na względzie fakt, że szeroko rozumiane stosowanie w kopalni materiałów wybuchowych poprzedzone musi zostać ww. decyzjami i że dopiero na dalszych etapach postępowania poprzedzającego rozpoczęcie eksploatacji kopalni - w planie ruchu kopalni - określone zostaną m.in. stosowane metody strzelania w zakładzie górniczym, przewidywany maksymalny zasięg zagrożeń rozrzutem odłamków skalnych, działanie udarowej fali powietrza, drgań sejsmicznych, rozmieszczenie schronów strzałowych oraz sporządzony zostanie opis stref zagrożenia, a także zasady ochrony środowiska w zakresie ograniczania i usuwania ujemnych wpływów działalności górniczej, ani Wójt Gminy Jordanów Śląski, ani Kolegium nie mają obecnie podstaw do określania tych zasad w postępowaniu środowiskowym.

Ani Kolegium ani Wójt Gminy Jordanów Śląski nie mogą więc na etapie środowiskowych uwarunkowań - poza zawarciem w decyzji ilości dopuszczalnych wybuchów w tygodniu, ograniczenia ich do pory dnia (Kolegium) i nałożenia wymogu dobrania parametrów strzałowych w taki sposób, aby oddziaływanie na środowisko było minimalne - wypowiadać się w kwestii wyznaczania stref zagrożenia ze względu na działanie powietrznej fali uderzeniowej, rozrzut odłamków skalnych i drgania sejsmiczne, ani zasad używania sprzętu strzałowego. Nie mogą również - w świetle powyższych regulacji - odmówić wydania decyzji środowiskowej tylko dlatego, że przewidywane jest używanie sprzętu strzałowego, skoro takie działanie jest dopuszczane w drodze decyzji innych organów, które określą jego zasady.

Z kolei, jeśli wziąć pod uwagę wskazywaną w powołanym wyżej rozporządzeniu minimalną bezpieczną wielkość strefy zagrożenia i zestawiać ją z położeniem wymienianych przez odwołujących się obiektów „zagrożonych”, nie można stwierdzić (przynajmniej na etapie decyzji środowiskowej, przy uwzględnianiu stref wskazanych w rozporządzeniu, skoro rzeczywiste będą określone dopiero później), że eksploatacja kopalni może mieć na nie jakikolwiek wpływ. Określając obszar oddziaływania planowanej przez Spółkę inwestycji - zgodnie z zaleceniami Kolegium - Wójt Gminy Jordanów Śląski wziął pod uwagę nie tylko oddziaływanie hałasowe, ale również minimalną bezpieczną wielkość strefy zagrożenia. Żaden ze wskazywanych przez Odwołujących się „obiektów” w niej się nie znajduje.

Konkludując, z uwagi na wskazywaną wyżej minimalną bezpieczną wielkość strefy zagrożenia ze względu na rozrzut odłamków skalnych, w tym wielkość strefy dla strzelania metodą długich otworów i odległość, jaka dzieli teren, na którym planowane jest przedsięwzięcie od również już opisywanych wyżej obiektów (wsi, zakładów, drogi) Kolegium nie znalazło żadnych podstaw prawnych i faktycznych, a wręcz nie było uprawnione, aby tę kwestię - na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - uregulować w sposób bardziej szczegółowy.

Powtórzyć w tym miejscu trzeba, że nie można stawiać decyzji środowiskowej i postępowaniu dowodowemu przeprowadzonemu w związku z ustalaniem jej treści, zarzutu niesformułowania wymagań dotyczących działań określanych decyzjami reglamentującymi.

Aneks do Raportu z 2010 r. zawiera analizę przewidywanych wielkości emisji hałasu wynikającej z funkcjonowania przedsięwzięcia (od str. 21). Z przeprowadzonym obliczeń wynika, że zasięg oddziaływania hałasu o poziomie 55 db (bez robót strzałowych) wynosić będzie maksymalnie 380 m w kierunku południowo-wschodnim (str. 27 Aneksu). Nie obejmuje on najbliższej zabudowy mieszkaniowej (we wsi Glinica). Obejmuje tereny, które nie są objęte normami hałasu. Dlatego nie można podważyć twierdzenia, że hałas emitowany do środowiska po uruchomieniu zakładu nie będzie miał wpływu na pogorszenie klimatu akustycznego (wnioski zawarte w Aneksie do Raportu z 2010 r. przedstawiono w formie graficznej - rysunek 1, str. 29, rys. 2, str. 30). Dodać trzeba, że jak wynika z wyjaśnień zawartych w piśmie z dnia 26 września 2011 r., dotyczących metodyki przyjęcia wysokości obliczeniowej przy symulacji komputerowej propagacji hałasu dla złoża „JORDANÓW”, urządzenia projektowanego zakładu przerobczego zlokalizowane są na najniższym poziomie wyrobiska - 14 m w odniesieniu do posadowienia najbliższej miejscowości (14 m poniżej poziomu terenu najbliższej miejscowości). Metodyka obliczeniowa programu komputerowego do obliczania propagacji hałasu wymaga bowiem wprowadzania wartości dodatnich. Do obliczeń przyjęto jako najniższy poziom $h=0$. Względem tego poziomu ładowarka i koparka, usytuowane na terenie kopalni na poziomie poza wyrobiskiem, mają wysokość $h=14$ m. Obliczenia zasięgu hałasu wykonane dla wysokości $h=4$ m względem poziomu terenu w odniesieniu do terenu zabudowy mieszkaniowej, względem lokalizacji zakładu przerobczego mają wysokość $h=18$ m. Wysokość odniesienia 4 m została przyjęta ze względu na wymagany poziom obliczeń hałasu przy zabudowie mieszkaniowej (w odległości 1,2 km w kierunku południowym od granicy terenu kopalni - zabudowa zagrodowa wsi Glinice, 2 km zabudowa mieszkaniowa Jordanowa i Nasławic).

Planowane przedsięwzięcie nie będzie miało również negatywnego wpływu na wody podziemne i powierzchniowe. Obszar Wzgórz Nasławickich leży w obrębie zlewni rzeki Oleszna (lewobrzeżny dopływ rzeki Ślęzy) i odwadniany jest przez system rowów. Teren złoża pokryty jest nieużytkami oraz częściowo pastwiskami i gruntami ornymi, o przewodze klas V i VI. Warunki hydrologiczne w złożu są korzystne (w trakcie prac badawczych oraz dotychczasowej eksploatacji nie stwierdzono żadnych dopływów wody). W obrębie złoża nie występują poziomy wód wglębnych, powierzchnia złoża pozbawiona jest stałych cieków i zbiorników wodnych. Dopływ do wyrobiska pochodzić będzie wyłącznie z opadów atmosferycznych, bezpośrednio, drogą spływu powierzchniowego, bądź przez infiltrację w ośrodku skalnym. Charakter budowy geologicznej złoża powoduje, że woda nie będzie gromadzić się w sposób znaczący w wyrobisku. Dlatego inwestor nie zaplanował urządzeń odwadniających (str. 57 Raportu).

Kolegium nie ma żadnych podstaw, aby ustalenia te podważyć. Skoro złoża jest suche, nie ma do niego żadnych dopływów wód podziemnych i nie zachodzi potrzeba jego odwadniania. To zaś odwadnianie kopalni jest główną przyczyną niekorzystnych zmian hydrograficznych regionu, w którym działalność taka jest prowadzona. Wobec tego planowana działalność górnicza nie zmienia warunków hydrograficznych regionu i nie spowoduje zjawiska osuszania terenów. Ponadto, przed uzyskaniem koncesji inwestor jest zobowiązany do przedłożenia organowi koncesyjnemu odrębnej dokumentacji geologicznej, opracowanej przez uprawnionego geologa, w tym dotyczącej warunków hydrograficznych regionu i popartej przeprowadzonymi w terenie pomiarami. Dokumentacja geologiczna (wstępna) złoża „JORDANÓW 1” została już sporządzona w 2010 r. i potwierdza powyższe ustalenia (znajduje się w aktach sprawy, s. 13, s. 21).

W skierowanym do wnioskodawczyni piśmie z dnia 29 czerwca 2010 r. Starosta Powiatu Wrocławskiego wzywał do uszczegółowienia informacji dotyczących zraszania na poszczególnych etapach wydobywania, planowanych urządzeń do zraszania oraz planowanego ich czasu pracy, pytał, czy woda zgromadzona w rzapiu wyrobiska wystarczy do zraszania. Starosta Powiatu Wrocławskiego wzywał również do ww. uzupełnienia Raportu. Przeprowadziwszy postępowanie uzgodnieniowe, w postanowieniu z dnia 14 lipca 2010 r. (nr 58/2010) Starosta Powiatu Wrocławskiego ustalił warunki realizacji inwestycji. Zostały zawarte w decyzji Wójta Gminy Jordanów Śląski z dnia 31 lipca 2013 r. poza jednym, na co słusznie zwracają uwagę odwołujący się. Wójt Gminy Jordanów Śląski wskazał na konieczność zraszania dróg dojazdowych na terenie kopalni w okresach suchych (pkt 8 postanowienia), pominał jednak warunek o treści „instalację zraszającą zasilać woda zgromadzona w rzapiu, a w okresie braku wody w rzapiu - wodą dowożoną na teren kopalni” (pkt 7 postanowienia). Warunek ten związany jest z uwzględnionym w decyzji warunkiem (pkt 6 postanowienia) stosowania - w ramach zabezpieczenia przed pyleniem powstającym na etapie przeróbki kamienia - w czasie produkcji - z wyjątkiem silnych mrozów - zraszaczy wody na każdym punkcie przesypowym i stożkach materiałowych finalnych. Kolegium nie widzi racjonalnych - poza prawnymi - powodów, aby warunek ten pominąć, tym bardziej, że jego nałożenie przez Starostę Powiatu Wrocławskiego zostało poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym z udziałem wnioskodawcy.

Z powyższych względów, ponieważ warunki realizacji przedsięwzięcia są integralną częścią rozstrzygnięcia decyzji środowiskowej, do zawartych w tym względzie w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. Kolegium dodało warunek, aby „instalację zraszającą zasilać woda zgromadzona w rzapiu, a w okresie braku wody w rzapiu - wodą dowożoną na teren kopalni”.

Orzekając co do istoty sprawy Kolegium zmieniło również treść punktu I, w części „Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia”. W decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. zawarto w tym względzie sformułowanie „planowane wydobywanie wynosić będzie około 250 tys. Mg (ton) rocznie, podczas gdy już nawet z charakterystyki załączonej do decyzji (nie wspominając o dokumentach przedstawianych przez wnioskodawcę) wynika, że planowane wydobywanie wynosić będzie około 250 - 300 tys. Mg (ton) rocznie.

W tym miejscu trzeba zauważyć, że istotnie w postanowieniu z dnia 14 lipca 2010 r. Starosta Powiatu Wrocławskiego wskazał w obrębie wsi Jordanów Śląski dwie działki (nr 227/4, nr 227/5). Z treści postanowienia wynika, że niewątpliwie analizował przedsięwzięcie o zasięgu wskazanym we wniosku. W uzasadnieniu postanowienia stwierdził bowiem, że konstatacja o braku znaczącego

wpływu na środowisko była wynikiem zapoznania się z Raportem i Aneksiem, w których w sposób czytelny określany jest obszar przedsięwzięcia. Prowadził przy tym szczegółowe postępowanie uzgodnieniowe, żądając od wnioskodawcy nie tylko uzupełnienia Raportu, ale i dodatkowych wyjaśnień. W tym kontekście zawartego w postanowieniu opisu miejsca realizacji przedsięwzięcia trudno nie uznać za oczywistą omyłkę.

Orzekając w sprawie Kolegium zmieniło również treść warunku dotyczącego „ograniczenia wycinki drzew do niezbędnego minimum”. Warunek ten może sugerować, że decyzja środowiskowa legitymizuje takie działania. Biorąc pod uwagę, że w Raporcie drzewa określane są mianem „samosiejek”, a niejednokrotnie Kolegium spotykało się z sytuacją, gdy wycinano takie drzewa bez zezwolenia właściwego organu, samodzielnie dokonując oceny drzewa w kontekście przepisów ustawy o ochronie przyrody, Kolegium wprowadziło warunek, aby niezbędną wycinkę drzew i krzewów prowadzić w okresie późnojesiennym (nie później niż do końca lutego), na podstawie zezwolenia właściwego organu, jeśli jest wymagane. W przypadku usuwania drzew i krzewów w okresie lęgowym ptaków, prace te prowadzić wyłącznie po uzgodnieniu ze specjalistą ornitologiem.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 83 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 ze zm.) zezwolenia właściwego organu nie wymaga się wyłącznie w przypadku usuwania drzew lub krzewów:

- 1) w lasach;
- 2) owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody - na obszarach nieobjętych ochroną krajobrazową;
- 3) na plantacjach drzew i krzewów;
- 4) których wiek nie przekracza 10 lat;
- 5) usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych;
- 6) usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wałów przeciwpowodziowych i terenów w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału;
- 7) które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
- 8) stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
- 9) usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu ze względu na potrzeby związane z utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych.

Ustawa o ochronie przyrody nie zezwala na wycinanie „samosiejek” bez zezwolenia.

Z kolei warunek dotyczący transportu technologicznego, który w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. ograniczono do nakazu ograniczenia pracy na biegu jałowym, Kolegium rozszerzyło w sposób, który odpowiada ustaleniom postępowania środowiskowego. Wskazane w warunku założenia stały się podstawą obliczeń zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w Raporcie (s. 45) i Aneksie do Raportu (s. 6, 8) w zakresie ochrony powietrza. Przy przyjęciu takich założeń dokonano konstatacji o oddziaływaniu przedsięwzięcia w tym zakresie na stan powietrza. Nie można więc w decyzji

środowiskowej pozostawić w tym względzie dowolności, ponieważ przy innych założeniach wyniki oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia mogłyby być inne. Dlatego Kolegium zamieściło warunek, aby urobek z kopalni transportowany był do zasypu kruszarki wstępnej zakładu przeróbczego pięcioma samochodami o ładowności 40 Mg, ograniczyło ilość kursów pojazdów samochodowych poruszających się drogą technologiczną pomiędzy kopalnią a zakładem przeróbczym w ciągu doby do maksymalnie 25 kursów, przy prędkości 10 km/h. W zakresie transportu drogowego przy sporządzaniu Raportu założono, że odbiór gotowego kruszywa będzie następować samochodami ciężarowymi o poj. 30 Mg, drogą gminną o długości ok. 500 m od zakładu do drogi powiatowej relacji Jordanów Śląski-Sobótka. Również i ten warunek Kolegium „dopisało” w niniejszej decyzji środowiskowej.

Zgodnie z art. 56 ust. 4 pkt 2 ustawy, decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach można na wnioskodawcę nałożyć obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając zakres oraz termin jej przedstawienia, w przypadku przedsięwzięć, dla których sporządza się raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Stosownie do art. 56 ust. 5, w analizie porealizacyjnej, o której mowa w ust. 4 pkt 2, dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi w celu jego ograniczenia. Zgodnie z art. 56 ust. 6, jeżeli z analizy porealizacyjnej, o której mowa w ust. 4 pkt 2, wynika, iż dla przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, do analizy powinna być załączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic obszaru, na którym konieczne jest utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania.

Niewątpliwie nałożenie przez Wójta Gminy Jordanów Śląski obowiązku sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie pomiarów zawartości włókien azbestu w pyłe w trakcie prowadzenia prac mechanicznych i strzelniczych w rejonie kopalni jest najbardziej widocznym wynikiem uwzględnienia uwag społeczeństwa. Jest oczywiste, że Wójt Gminy Jordanów nie miał obowiązku uwzględniać wszystkich uwag społeczeństwa, ani - tym bardziej - odmawiać ustaleń środowiskowych uwarunkowań ze względu na jego sprzeciw (o tym ostatnim aspekcie wspominało Kolegium w poprzednich decyzjach). W obszernie przywołanym na wstępie uzasadnieniu wskazał, jakie uwagi i wnioski otrzymał i które z nich uwzględnił. Zgodnie z prawem, skupił się na kwestiach mających znaczenie dla sprawy, w szczególności na tak eksponowanej przez społeczeństwo kwestii obecności w serpentynie azbestu. Wystąpiwszy o materiały naukowe dotyczące występowania azbestu w złożu serpentynitu, nałożył na Spółkę obowiązek analizy porealizacyjnej w tym zakresie.

Kolegium ocenia pozytywnie nałożenie tego obowiązku przez Wójta Gminy Jordanów Śląski. Orzekając o istocie sprawy Kolegium postanowiło jednak rozszerzyć jego zakres w zakresie pomiarów zawartości włókien azbestu w pyłe w trakcie prowadzenia prac mechanicznych i strzelniczych również poza rejon kopalni - na teren sąsiadujących z terenem zainwestowania nieruchomości. Podkreślić należy, że analiza porealizacyjną ma na celu ograniczenie rzeczywistych uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich. Jej sporządzenie leży przede wszystkim w interesie właścicieli tych nieruchomości (wyrok NSA z dnia 8 grudnia 2011 r., II OSK 2169/11, LEX nr 1152144).

Kolegium wskazało, że pomiary mają zostać przeprowadzone przez wskazaną w rozstrzygnięciu jednostkę, kierując się treścią art. 147a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia są obowiązani zapewnić wykonanie pomiarów wielkości emisji lub innych warunków korzystania ze środowiska przez:

- 1) akredytowane laboratorium w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087, z późn. zm.) lub
- 2) certyfikowane jednostki badawcze, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322)

Stosownie art. 160 ust. 2 pkt 1 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, azbest jest bowiem substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska. Zgodnie z art. 164 tej ustawy, ilekroć w art. 160-163 jest mowa o substancjach stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska - rozumie się przez to także substancje i przedmioty, w których zawarte są substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska.

Zauważyć też trzeba, że zgodnie z art. 162 ust. 2 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, wykorzystujący substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska jest obowiązany do dokumentowania rodzaju, ilości i miejsc ich występowania oraz sposobu ich eliminowania. Stosownie do art. 162 ust. 2, wykorzystujący substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska powinien okresowo przedkładać marszałkowi województwa informacje o rodzaju, ilości i miejscach ich występowania, z zastrzeżeniem ust. 4-6 (dotyczą osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami). Marszałek województwa prowadzi bowiem rejestr rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (art. 162 ust. 7).

W świetle tak konsekwentnie artykułowanych obaw stron postępowania i społeczeństwa Gminy Jordanów Śląski (w szczególności wsi Glinica), biorąc pod uwagę powyższe regulacje, Kolegium uznało za celowe rozszerzenie obowiązku w zakresie dotyczącym szeroko rozumianego azbestu o analizę stanu środowiska w tym zakresie na terenie sąsiadującym z terenem planowanego przedsięwzięcia, nałożenie obowiązku przedłożenia analizy porealizacyjnej nie tylko Wójtowi Gminy, ale również Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego i wykonanie tych badań przez certyfikowaną jednostkę badawczą, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

W tym miejscu Kolegium odniesie się do pozostałych zarzutów odwołujących się.

Odwołujący się zarzucają niewzięcie pod uwagę przez Wójta Gminy Jordanów Śląski dopuszczonego przez niego dowodu - opinii rzeczoznawcy majątkowego Eugenii Szałaj, która miała na celu udzielenie odpowiedzi na pytanie: „Jaki jest wpływ eksploatacji złoża serpentynitu Jordanów na ceny gruntów rolnych i inwestycyjnych w obszarze oddziaływania kopalni”. Zauważyć trzeba, że taka opinia została zlecona na wyraźne żądanie pełnomocnika wymienionych na wstępie stron - Andrzeja Knutera (por. pismo z dnia 30 października 2012 r.).

Kolegium stwierdza przede wszystkim, że przeprowadzanie tego typu ustaleń w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie ma żadnych podstaw prawnych. Wpływ planowanego przedsięwzięcia na ceny okolicznych nieruchomości nie jest kwestią, która może być badana w postępowaniu środowiskowym. Dlatego zarzut, że choć organ pierwszej instancji zlecił takie opracowanie, później szczegółowo go nie analizował, jest nieuzasadniony, tym bardziej, że wykonane zostało wprawdzie przez biegłą, ale w zupełnie innej niż przeprowadzenie ocen

oddziaływania na środowisko dziedzinie. Wyciąganie z tej opinii wniosków co do legitymacji procesowej stron postępowania jest w tym kontekście również pozbawione podstaw prawnych.

Można jednak wyjaśnić, że nawet w odniesieniu do opinii biegłego dotyczącej przedmiotu prowadzonego postępowania, w orzecznictwie i w doktrynie ugruntowane jest stanowisko, iż organ ocenia swobodnie taką opinię na podstawie zasad wiedzy; nie jest więc „skrępowany” tą opinią. Może ją przyjąć, jeśli uzna ją za trafną, ale może ją całkowicie lub częściowo zdyskwalifikować i przyjąć odmienną, własną, opartą na nauce lub doświadczeniu. Organ nie może ograniczyć się w uzasadnieniu decyzji do powołania się na konkluzję zawartą w opinii biegłego, lecz obowiązany jest sprawdzić, na jakich przesłankach biegły oparł swoją konkluzję i skontrolować prawidłowość rozumowania biegłego (E. Iserzon, J. Starościk, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, teksty, wzory i formularze, Warszawa 1970, s. 178 i 179). Dowód z opinii biegłego podlega ocenie organu - tak jak każdy dowód - z zastosowaniem zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 80 k.p.a. (zob. wyrok NSA z 5 października 2009 r., I OSK 1444/08, wyrok WSA w Lublinie z 20 grudnia 2010 r., II SA/Lu 241/10, opublikowane w Centralnej Bazie Orzeczeń i Informacji o Sprawach na stronie www.nsa.gov.pl).

Zawarty w jednym z odwołań zarzut, że na potrzeby wykonania Raportu posłużono się wynikami sprzed 15 lat pochodzi ze wskazywanej wyżej opinii, w której stwierdzono też, że w kopalniach branych pod uwagę przy opracowywaniu Raportu nie było azbestu (str. 34). Nie sposób w tym miejscu nie spostrzec, że jako „źródła danych merytorycznych” rzeczoznawca majątkowy wskazała mapy ewidencji gruntów, Studium uwarunkowań dla Gminy Jordanów, środowiskowy wywiad terenowy, wywiad informacyjny o kształtowaniu się cen nieruchomości na lokalnym i regionalnym rynku nieruchomości i bazę danych o rynku nieruchomości i cenach transakcyjnych kształtujących się w obrocie nieruchomościami (str. 2 opinii), choć w treści opinii analizowała również pewne zapisy Raportu. Abstrahując od faktu, że celem opinii rzeczoznawcy majątkowego nie była analiza raportu o oddziaływaniu na środowisko, trzeba zauważyć, że Raport z 2007 r., do którego treści rzeczoznawca majątkowy się odnosi, był w 2010 r. uzupełniany m.in. w zakresie możliwości występowania azbestu w pyłe powstającym w trakcie eksploatacji kopalni. Jej zarzuty trzeba więc uznać za bezpodstawne.

Istotnie, jak zauważają odwołujący się, zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Odwołujący się uważają, że skoro dla obszaru górniczego istnieje obowiązek sporządzenia planu miejscowego, to gdy go nie sporządzono, trzeba odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zdaniem Kolegium, poglądy prezentowane w odwołaniu mogłyby zostać zaakceptowane, jeśli przepis ten nakazywałby badanie zgodności z lokalizacji przedsięwzięcia z planem, „jeżeli istnieje obowiązek jego uchwalenia”. Tak zaś nie jest i niezależnie od tego, jaką wykładnię by zastosować, takiego znaczenia nie da się z niego wyinterpretować.

Należy w tym miejscu wskazać, że zarówno w doktrynie prawa, jak też w orzecznictwie sądowym utrzymało się stanowisko pierwszeństwa językowych reguł wykładni, które są podstawowym warunkiem funkcjonowania prawa w państwie prawa. Podobną rangę nadaje się założeniu o racjonalnym działaniu ustawodawcy w procesie stanowienia prawa. Jeżeli wbrew jasnemu pod

względem językowym sformułowaniu przepisu nadawałoby mu się jakieś inne znaczenie aniżeli te oczywiste znaczenie językowe, wówczas rola ustawodawcy byłaby tylko pozorna (por. J. Wróblewski. Rozumienie prawa i jego wykładnia. Wrocław 1990, str. 66 i nast., Z. Ziemiński. O stanowieniu prawa i obowiązywaniu prawa. Zagadnienia podstawowe. Warszawa 1995, str. 82). Zakaz wykładni prawotwórczej, to jedna z podstawowych dyrektyw wykładni przepisów prawa. Wynika z niej, że nie wolno pod pozorem wykładni ani tworzyć nowych norm prawnych, ani modyfikować znaczenia norm już istniejących (por. L. Morawski. Wykładnia w orzecznictwie sądów. Komentarz. Toruń 2002, str. 20 i 21). Gdy wykładnia językowa daje rezultat jasny i jednoznaczny interpretator powinien się oprzeć na wyniku wykładni językowej, a jedynie w celu jej potwierdzenia może posłużyć się wykładnią systemową i funkcjonalną.

Podkreślić należy, że zadaniem organów prowadzących postępowanie środowiskowe nie jest analiza przedsięwzięcia pod kątem przepisów dotyczących planowania przestrzennego. Zaprzestają one jednak analizy środowiskowej planowanego przedsięwzięcia, jeżeli jego lokalizacja nie jest zgodna z uchwalonym planem miejscowym, ponieważ taka analiza pozbawiona byłaby sensu. Jeśli plan miejscowy nie został uchwalony, organ prowadzący postępowanie środowiskowe nie posiada żadnych kompetencji do badania, dlaczego tak się stało i czy plan taki powinien zostać uchwalony.

Abstrahując od powyższego należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach. Stosownie do art. 7 ust. 2, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

Co jednak, w świetle obaw odwołujących się, szczególnie istotne, zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, jeżeli zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu - uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych, organ koncesyjny odmawia udzielenia koncesji.

Podnoszona przez odwołujących się kwestia przeznaczenia nieruchomości objętych planowanym przedsięwzięciem w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jordanów Śląski będzie więc badana, jednak nie w postępowaniu środowiskowym, którego zakres określają przepisy prawa, nie zaś oczekiwania stron postępowania. W postępowaniu środowiskowym niedopuszczalne jest badanie legalności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ich zgodności ze studium, a także skutków, jakie wywierają przepisy prawa miejscowego na interesy osób objętych ich regulacją (por. uchwałę Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 października 2002 r., FPK 7/02, Prok. i Pr. 2003/1/50). Zakres ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich generowany jest bowiem każdorazowo przedmiotem danego postępowania i nie może być szerszy niż

zakres dopuszczalnego rozstrzygnięcia w decyzji kończącej sprawę (wyrok NSA z dnia 7 września 2001 r., IV SA 1501 i 1506/99, ONSA 4/2002, poz. 153).

Zrozumiałe jest, że dla stron postępowania lokalizacja planowanego przez Spółkę przedsięwzięcia może nie być okolicznością zadowalającą. Pragnęliby niewątpliwie, aby sposób zagospodarowania okolicznych terenów nie ulegał tego typu zmianie. Sprzeczne z podstawowymi zasadami państwa prawa byłoby jednak założenie, że z prawa do udziału w postępowaniu administracyjnym w charakterze strony można wywodzić prawo do sprzeciwiania się takiemu a nie innemu sposobowi zagospodarowania terenów sąsiednich, jeśli jest on zgodny z przepisami prawa miejscowego, albo - w razie ich braku - jeśli ta zgodność badana będzie na kolejnych etapach realizacji przedsięwzięcia. Warto też wyjaśnić, że zarzuty dotyczące utrudnień dla otoczenia w przypadku zrealizowania zamierzonej inwestycji nie mogą odnieść zamierzonego skutku, gdyż dotyczą jedynie naruszenia interesów faktycznych, a nie interesu prawnego rozumianego jako naruszenie konkretnych norm prawnych (wyrok NSA z dnia 7 lipca 1999 r., IV SA 1492/98, LEX 47835). Interesy faktyczne nie podlegają zaś ochronie w postępowaniu administracyjnym. Jak wskazuje Naczelny Sąd Administracyjny - prawa, obowiązki i relacje powstające na gruncie prawa administracyjnego, determinowane są przede wszystkim przepisami prawa, nie zaś wolą organu lub strony (wyrok z dnia 16 maja 2006 r., II FSK 480/05, niepubl. archiwum Kolegium).

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 10 § 1 k.p.a. Kolegium pragnie wyjaśnić, że przepisy kodeksu postępowania administracyjnego mają na celu zagwarantowanie stronom postępowania, że będzie ono prowadzone z ich udziałem, że będą w nim mogli podnieść wszelkie okoliczności faktyczne i prawne, które mogą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia (co oceni organ administracyjny) i że organ pierwszej instancji zrobi wszystko, aby materiał dowodowy w sposób wyczerpujący uzasadniał podjęte przez niego rozstrzygnięcie. Zarzut naruszenia przepisów postępowania administracyjnego może odnieść skutek w przypadku istnienia związku przyczynowego między naruszeniem przepisów postępowania a wynikiem sprawy (por. m.in. wyrok NSA z dnia 2 lutego 2011 r., I OSK 575/10, LEX nr 1070853, wyrok NSA z dnia 12 października 2010 r., II OSK 1279/09, LEX nr 746442).

Z kolei przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska dotyczące udziału społeczeństwa przy podejmowaniu decyzji środowiskowej mają zagwarantować, aby mogło ono przedstawić swoje stanowisko w sprawie.

Jak stwierdził NSA „zarzut naruszenia przepisu art. 10 § 1 k.p.a. może odnieść skutek wówczas, gdy strona wykaże, iż zarzucane uchybienie uniemożliwiło jej dokonanie konkretnych czynności procesowych” (postanowienie z dnia 22 marca 2012 r., II GSK 431/12, LEX nr 1145527). Zarzutu tego nie może zatem skutecznie podnosić nikt inny, poza bezpośrednio zainteresowanym. Jak podkreśla się w orzecznictwie sądowoadministracyjnym to strona powinna wskazać okoliczności powodujące, że niedochowanie wymogu określonego w przepisie art. 10 k.p.a. mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, poprzez podnoszenie zastrzeżeń co do kompletności materiału dowodowego; wskazywanie wniosków dowodowych oraz na ich znaczenie w sprawie (wyroki NSA z dnia 2 września 2009 r., II OSK 1316/08, z dnia 23 października 2008 r., I OSK 1757/07; uchwała składu 7 sędziów NSA z dnia 25 kwietnia 2005 r., FPS 6/04, ONSAiWSA 2005/4/66, wyrok NSA z dnia 2 lutego 2011 r., I OSK 575/10, LEX nr 1070853, wyrok NSA z dnia 12 października 2010 r., II OSK 1279/09, LEX nr 746442).

Przez możliwość istotnego wpływania na wynik sprawy należy rozumieć prawdopodobieństwo oddziaływania naruszeń prawa procesowego na treść decyzji lub postanowienia, a więc ukształtowane nimi stosunki administracyjnoprawne materialne lub procesowe. Organ odwoławczy uchylając z tych powodów decyzję lub postanowienie musi wykazać, że gdyby nie doszło do stwierdzonego w postępowaniu naruszenia przepisów postępowania, to rozstrzygnięcie sprawy najprawdopodobniej mogłoby być inne (wyrok NSA z dnia 18 grudnia 2012 r., II OSK 1490/11, LEX nr 1286271).

Biorąc pod uwagę okres, w jakim prowadzone było postępowanie środowiskowe w rozpatrywanej sprawie (od 2007 r.), ilość obwieszczeń, które o tym fakcie zawiadamiały strony postępowania i społeczeństwo, a także ilość „konsultacji społecznych” przeprowadzanych z mieszkańcami Gminy Jordanów Śląski, Kolegium nie widzi żadnych podstaw prawnych do uznania, że w tym aspekcie organ pierwszej instancji naruszył przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i ustawy Prawo ochrony środowiska w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy. Istotnie, po obwieszczeniu zakończenia postępowania środowiskowego organ pierwszej instancji nie odczekał wymaganej liczby dni. Zaskarżoną decyzję wydał 7 dni po dniu publikacji obwieszczenia. Treść odwołań nie wskazuje jednak, aby prawidłowe postępowanie w tym przypadku zmieniło w jakikolwiek sposób stan prawny lub faktyczny sprawy. Abstrahując od faktu, że pełnomocnik odwołujących zapoznał się wówczas z aktami sprawy, w odwołaniach nie podniesiono żadnych nowych okoliczności, których podniesienie przed wydaniem decyzji mogłoby mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia.

Kolegium nie może - kierując się podstawowymi zasadami logiki - wymagać, aby mimo to organ pierwszej instancji przeprowadził ponownie postępowanie w sprawie, w której zarówno strony postępowania, jak i społeczeństwo zajmowało już wielokrotnie stanowisko, uzasadniane przez wiele lat w ten sam sposób.

Niezależnie od powyższego, z daleko posuniętej ostrożności procesowej, Kolegium zdecydowało się umożliwić wszystkim stronom postępowania czynny udział w postępowaniu odwoławczym, zlecając obwieszczenie stosownego zawiadomienia w tym względzie Wójtowi Gminy Jordanów Śląski. Ze znajdującymi się w Kolegium aktami sprawy zapoznał się Andrzej Knuter, zauważając, że nie zawierają one rzeczowego wykazu akt i metryki. Dodatkowo przedłożył pismo z dnia 12 grudnia 2013 r., w którym powtórzył żądania uzupełnienia materiału dowodowego w sposób już wyżej wskazywany (jego żądania zostały wymienione w uzasadnieniu decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. i w odwołaniu).

Pełnomocnik wskazanych na wstępie stron postępowania nie raz zresztą podnosił, że - jego zdaniem - akta organu pierwszej instancji są nieuporządkowane. Zwracając uwagę, że brak wykazu akt i metryki nie może stanowić podstawy zarzutu kierowanego pod adresem decyzji administracyjnej, Kolegium stwierdza, że mimo niewątpliwie obszernych akt sprawy, nie miało większych problemów z ich analizą.

Nie sposób nie spostrzec, że w piśmie z dnia 15 lipca 2010 r. - skierowanym do Wójta Gminy Jordanów Śląski - „Andrzej Stanisław Knuter (...) wraz z mocodawcami” - podnosił argumenty, które następnie zawarł w odwołaniu od decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. i w powoływanym wyżej piśmie. Choć obecnie - jako pełnomocnik stron - Andrzej Knuter zarzuca naruszenie § 10 uchwały

Nr XXVI/144/2009 Rady Gminy Jordanów Śląski w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Jordanów Śląski, działek nr 227/4 i 227/5, obręb wsi Jordanów Śląski, wówczas twierdził, że „W przedmiotowej uchwale zapis § 10 Przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu, ust. 14 PG 1-2 - przeznaczenie podstawowe - teren odkrywkowej eksploatacji złóż, umożliwiał podjęcie działań zmierzających do uruchomienia kopalni serpentynitu” (zauważał, że złóż znajduje się także w obrębie wsi Glinica na działkach o nr. 11/2, 12/2, 13 i 14). Wskazywał również na utrudnienie dostępu do działek pomiędzy drogą powiatową Jordanów Śląski - Sobótka „a potencjalną kopalnią”, ograniczenie czasowe („w godzinach odstrzału kamieni”) możliwości korzystania z tych działek, narażenie na skutki oddziaływania kopalni (wstrząsy sejsmiczne, fala uderzeniowa, spadające odłamki skalne, hałas, zapylenie), występowanie w złóżu azbestu i zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest, protest mieszkańców z 5 czerwca 2007 r. przeciwko uruchomieniu kopalni i spotkanie z Wójtem Gminy zorganizowane w dniu 11 lipca 2007 r., na którym Wójt zaprezentował wyniki badań 10 odwiertów złóża, w „których jednoznacznie stwierdzono, że znajduje się w nim azbest chryzotylowy, minerały azbestopodobne jak talk, azbest serpentynowy, a złóż ma budowę włóknistą - azbestopodobną”. Podnosił, że zapis § 10 uchwały, „umożliwiający podjęcie działań zmierzających do uruchomienia eksploatacji złóża narusza nasz interes prawny” i wnosił o jego zmianę.

Jeśli chodzi o udział społeczeństwa w postępowaniu środowiskowym, Kolegium jeszcze raz podkreśla, że unormowanie zawarte w art. 56 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska nie wymaga uwzględnienia wszystkich lub tylko niektórych uwag i wniosków zgłaszanych w toku postępowania w sprawie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Organ powinien jednak w uzasadnieniu decyzji wykazać, że wnioski takie przyjął do wiadomości i tym samym brał je pod uwagę przy wydawaniu decyzji środowiskowej. Obowiązek ten Wójt Gminy Jordanów Śląski, jak wynika z obszernie przytoczonego na wstępie uzasadnienia decyzji z dnia 31 lipca 2013 r., wypełnił.

W tym miejscu dodać też można, że powoływana przez odwołujących się Konwencja z Aarhus z dnia 25 czerwca 1998 r. nie jest umową międzynarodową, która może być stosowana bezpośrednio, bez konieczności dokonywania zmian w systemie prawnym państwa, które Konwencję tę podpisało i ratyfikowało (wyrok WSA w Warszawie z dnia 17 grudnia 2010 r., IV SA/Wa 410/10, LEX nr 758954).

Kontynuując analizę zarzutów procesowych, odnosząc się do podnoszonej przez odwołujących się kwestii braku informacji co do określania w treści poszczególnych obwieszczeń miejsc ich publikacji, z powołaniem się na treść obwieszczenia z dnia 24 lipca 2013 r., Kolegium zauważa, że przepisy powszechnie obowiązującego prawa nie wprowadzają takiego obowiązku. Odpowiadając zaś na zarzut określania w obwieszczeniach przedsięwzięcia „eufemistycznie a swojsko”, Kolegium wyjaśnia, że w obwieszczeniu należy zawrzeć informacje, które są obwieszczane, sformułowane w sposób zrozumiały dla adresatów. Nie ulega - zdaniem Kolegium - wątpliwości, że strony postępowania (a także mieszkańcy Gminy) wiedzieli, czego dotyczy prowadzone przez Wójta Gminy Jordanów Śląski postępowanie, skoro trwa ono od 2007 r. i skoro w Gminie Jordanów Śląski nie występuje kilka różnych, różnie lokalizowanych złóż serpentynitu.

Odwołujący się zarzucają również naruszenie art. 135 ust. 1 i art. 135 ust. 5a ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy, w brzmieniu obowiązującym w rozpatrywanej

sprawie, jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej albo z przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania (aktualnie przepis ten brzmi podobnie: „Jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, to dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej tworzy się obszar ograniczonego użytkowania”).

W tym miejscu spostrzec trzeba, że nie jest prawdziwe twierdzenie odwołujących się, że konieczność wyznaczenia terenu ograniczonego użytkowania została „ujęta” w Raporcie (por. str. 68 Raportu z 2007 r.).

Gdyby nawet w rozpatrywanej sprawie z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wynikało, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, a tak nie jest, planowane przedsięwzięcie nie zalicza się do żadnej z kategorii obiektów wymienionych w art. 135 ust. 1. Jest to tymczasem pierwsza przesłanka utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. Z powyższych powodów w rozstrzygnięciu niniejszej decyzji Kolegium nie stwierdziło obowiązku utworzenia obszaru ograniczonego oddziaływania. Zgodnie bowiem z art. 56 ust. 2 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ stwierdza konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania w określonej sytuacji: „w przypadku, o którym mowa w art. 135 ust. 1”.

Zarzucane przez odwołujących się naruszenie art. 135 ust. 5a ustawy Prawo ochrony środowiska ma polegać na pominięciu w zaskarżonej decyzji ustanowienia „strefy ograniczonego użytkowania” dla drogi ekspresowej. W tym kontekście trzeba wyjaśnić, że art. 135 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska nie wynika obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla drogi publicznej znajdującej się w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia. Przepis ten ustanawia taki obowiązek dla przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi i tylko wówczas, gdy taki obowiązek wynika z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko tego rodzaju przedsięwzięcia (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 31 marca 2010 r., II SA/Sz 96/10, LEX nr 606691).

Jeśli chodzi o wątpliwości odwołujących się co do obszaru, na jakim realizowane ma być przedsięwzięcie, trzeba wyjaśnić, że - zgodnie z art. 46a ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska - Spółka załączyła do wniosku o wydanie decyzji środowiskowej poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane

przedsięwzięcie, wraz z terenem działek sąsiednich. We wniosku wskazała nieruchomości, na których planowane jest przedsięwzięcie.

Zgodnie ze znajdującym się w aktach sprawy załącznikiem do umowy nr 402/IG/2008 o korzystanie za wynagrodzeniem z informacji geologicznej dotyczącej złoża serpenitytu „JORDANÓW” z dnia 30 kwietnia 2008 r., zawartej pomiędzy Spółką jawną a Skarbem Państwa - Ministrem Środowiska, granica udokumentowanego obszaru złoża „Jordanów Śląski” obejmuje (choć oczywiście nie w całości) działki o nr.: 227/2, 227/3, 227/4, 227/5, 228 (niewielki fragment), 11/2 i 13. Działki nr 14 i nr 12/2 bezpośrednio graniczą, od strony południowo-wschodniej, z terenem udokumentowanego obszaru złoża. Działka nr 228 jest drogą przebiegającą w części na granicy udokumentowanego obszaru złoża. W decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. wskazano te działki jako teren, na którym planowane jest przedsięwzięcie i brak podstaw prawnych i faktycznych, aby takie wskazanie kwestionować. Podana w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. powierzchnia 71 680 m² to powierzchnia „kopalni”, a więc powierzchnia udokumentowanego obszaru złoża. Porównywanie jej przez odwołujących się do powierzchni poszczególnych działek jest więc nieuzasadnione.

Odnosząc się do zarzutu, że wykreślona na załączonych do wniosku mapkach linia opisana jako „granica wpływu planowanego przedsięwzięcia” nie odpowiada ustawowej definicji terenu górniczego trzeba zauważyć, że zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo geologiczne i górnicze dopiero we wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż określa się projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju. Brak jakichkolwiek podstaw prawnych by żądać wykreślenia terenu górniczego na etapie określania środowiskowych uwarunkowań. Jak wspomniano, wnioskodawca ma obowiązek przedłożyć w tym postępowaniu kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, wraz z terenem działek sąsiednich. Na podstawie takich dokumentów, organ prowadzący postępowanie określa obszar oddziaływania przedsięwzięcia.

Stowarzyszenie „wg swoich wyliczeń i sprawdzeń” zgłosiło również „wątpliwość co do prawidłowości podanej odległości lokalizacji obszaru górniczego do najbliższej zabudowy Glinicy i Jordanowa Śląskiego”. Wszystkie występujące w rozpatrywanej sprawie osoby - również rzeczoznawca sporządzający opinię o wpływie eksploatacji kopalni na ceny gruntów rolnych - sporządzające szczegółowe opracowania określały ten obszar w sposób identyczny. Według wyliczeń Kolegium odległości te są podane prawidłowo.

Odwołujący się zarzucają, że w obwieszczeniu o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia Wójt Gminy informuje, iż w dniu 31 lipca 2013 r. wydał decyzję nr 130/2013. Wydruk (zrzut) strony bip wraz z właściwościami dokumentu wskazuje, że dokument ten powstał 2 sierpnia 2013 r. Decyzja nr 130/2013, datowana na 31 lipca 2013 r., jako plik powstała także 2 sierpnia 2013 roku (dowód załącznik nr 3). „Skrupulatne przejrzanie stron bip dotyczących tego postępowania wskazuje, na wielokrotne ogłaszanie dokumentów pod datą wcześniejszą niż dokumenty te powstały”.

Również w Kolegium data umieszczenia decyzji w BIP nie jest i nie może być tożsama z datą podjęcia decyzji. Kolegium zauważa, że w wyroku z dnia 25 kwietnia 2006 r. (II OSK 714/05, ONSAiWSA 2006/5/132) Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie podkreślił, iż obowiązujące

przepisy k.p.a. nie dają podstaw do utożsamiania wydania decyzji z jej doręczeniem (a więc również obwieszczeniem). Za wydanie decyzji administracyjnej, a tym samym załatwienie sprawy, można uznać datę, w której akt administracyjny zaopatrzony został we wszystkie niezbędne elementy tej formy działania administracji publicznej, wskazane w art. 107 k.p.a., a więc również uzasadnienie rozstrzygnięcia. Decyzja administracyjna rozpoczyna swój byt prawny z chwilą jej sporządzenia, doręczenie zaś ma na celu zakomunikowanie stronie zawartego w niej rozstrzygnięcia, które następuje w chwili złożenia na decyzji podpisu osoby uprawnionej (będącej organem administracji publicznej lub przez ten organ upoważnionej).

Konkludując, nie tylko nie ma znaczenia, ale jest racjonalnym fakt, że decyzja z dnia 31 lipca 2013 r. została obwieszczona dopiero w dniu 2 sierpnia 2013 r.

Jeśli chodzi z kolei o podnoszoną tak w postępowaniu prowadzonym przez Wójta Gminy Jordanów Śląski, jak i przez Kolegium kwestię ograniczeń w korzystaniu z dróg w wyniku eksploatacji kopalni zwrócić trzeba uwagę, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 30 września 2008 r. (II SA/Kr 561/08, LEX nr 519035) stwierdził wprost, iż mimo że realizacja inwestycji może spowodować zwiększenie niedogodności dla osób korzystających z tej samej drogi publicznej, to żaden przepis prawa materialnego nie przyznaje im w tym zakresie całkowitej ochrony przed jakimkolwiek pogorszeniem obecnej sytuacji. Podobne stanowisko zajął warszawski Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 lutego 2008 r. (II SA/Wa 543/07, LEX nr 510780). Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 16 lutego 2010 r. (II SA/Bk 548/09, LEX nr 559705) podkreślił, że kwestia obsługi komunikacyjnej inwestycji i dojazdów do nieruchomości położonych w pobliżu inwestycji polegającej na wydobywaniu kruszywa i związku z nią, będzie rozpatrywana na kolejnym etapie - decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny. Zatem na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest regulowany szczegółowy zakres praw i obowiązków inwestora niemieszczących się w regulacji art. 56 ust. 2 ustawy, niezwiązanych z potrzebą ochrony środowiska.

Powyższe stanowisko Kolegium w pełni popiera. Organ pierwszej instancji nie miał podstawy prawnej do zamieszczania w treści decyzji rozwiązania żądań odwołujących się (a tym bardziej wydawania z tych powodów decyzji odmownej). Wymagane przez ustawę (art. 56 ust. 2) elementy zostały zawarte w decyzji.

Kolegium pragnie jeszcze raz podkreślić, że procedura oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko ma charakter prewencyjny (zapobiegawczy) i nie może odnosić się do kwestii szczególnych, regulowanych odrębnymi przepisami. Ocena ta (prognoza) jest zatem analizą mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń planowanego zamierzenia z jednoczesnym wskazaniem możliwości i sposobów redukcji negatywnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Nie można stwierdzić na tym etapie, jakie będzie faktyczne oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia dopóki nie zostanie ono rozpoczęte. Nie można jednak wydać decyzji środowiskowej, jeśli już na tym wstępnym etapie udowodniony zostanie fakt, że przedsięwzięcie narusza standardy jakości środowiska i ustalone przez prawodawcę normatywy poza terenem, na którym przedsięwzięcie jest planowane. Taka sytuacja, jak wykazano, w rozpatrywanej sprawie nie ma miejsca. Celem opracowywanego na potrzeby oceny oddziaływania na środowisko raportu jest przede wszystkim wykazanie świadomości zagrożeń, jakie będzie niosło ze sobą rozpoczęcie planowanej inwestycji.

a w dalszej kolejności - możliwych do zastosowania środków, które zniwelują te uciążliwości. Zagrożenia takie zostały w rozpatrywanej sprawie wykazane, a zaproponowane środki ostrożności (hermetyzacja procesu technologicznego obejmująca przesiewacze wibracyjne i przenośniki taśmowe, przeprowadzenie pomiarów zawartości włókien azbestu w pyłe) uwzględnione w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r. i – szerzej (szczególnie w odniesieniu do kwestii azbestu) - w decyzji Kolegium. Raport o oddziaływaniu na środowisko został poddany kontroli organów współdziałających. Odwołujący się nie przedłożyli - choć postępowanie w sprawie trwa od 2007 r. (wówczas rozpoczęły się również „protesty” społeczne) - żadnego dokumentu, popartego badaniami, analizami, referencyjnymi metodami obliczeń, które wskazywałyby, że przeprowadzona w Raporcie (wraz z aneksami) analiza jest nieprawidłowa merytorycznie, a przedłożone wyniki obliczeń są niezgodne z obowiązującymi (również obecnie) normami i że nie zostaną dotrzymane standardy środowiska. Podkreślić trzeba, że jakakolwiek metodyka obliczeniowa odnosząca się do emisji związanych z planowanym przedsięwzięciem, czy proponowanych środków zaradczych będzie zawsze sprowadzać się symulacji komputerowej, nie można bowiem faktycznie czegoś zmierzyć, co jeszcze nie istnieje (można jedynie prognozować wielkość emisji i oddziaływań). Zdaniem Kolegium przy zastosowaniu wskazanych w decyzji Kolegium (i wcześniej w decyzji z dnia 31 lipca 2013 r.) oraz w załączonej do niniejszej decyzji charakterystyce przedsięwzięcia warunków i obowiązków, przedsięwzięcie będzie spełniać wymagania obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe, Samorządowe Kolegium Odwoławcze orzekło, jak na wstępie.

Poza rozstrzygnięciem Kolegium zauważa, że w ustawie Prawo ochrony środowiska ustawodawca w tytule VI „Odpowiedzialność w ochronie środowiska” przewidział trzy podstawowe rodzaje odpowiedzialności za negatywne oddziaływanie na środowisko: cywilną, karną i administracyjną. Każdy z tych rodzajów odpowiedzialności charakteryzuje się inną rolą, innymi metodami, a także innymi instrumentami prawnymi. Odpowiedzialności te nie tylko nie wykluczają się, wręcz przeciwnie - uzupełniają się. Jeżeli podmiot narusza środowisko, co spowoduje powstanie szkody, to w grę wchodzi przede wszystkim odpowiedzialność cywilna. Jeżeli czyn ten wypełnia także znamiona przestępstwa w grę wchodzi dodatkowo odpowiedzialność karna. Trzecim rodzajem odpowiedzialności jest odpowiedzialność administracyjna oparta o prawo administracyjne. Rolą tej odpowiedzialności jest ochrona środowiska jako dobra publicznego. Unormowania dotyczące odpowiedzialności administracyjnej wyposażają organy ochrony środowiska w możliwości decyzyjnego ingerowania w sposób działania podmiotów, jeżeli działania te szkodliwie oddziałują na środowisko. Przepisem umożliwiającym taką ingerencję jest art. 362 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, który dotyczy wszelkich postaci naruszenia środowiska w sposób prawem zakazany. Uprawnienie organu do nałożenia obowiązków ma charakter ogólny i w konsekwencji o dużym stopniu uznaniowości, przy czym ustawodawca nie precyzuje jakimi kryteriami należy się kierować. Przepis art. 362 ustawy ma bowiem charakter uzupełniający i powinien być stosowany wówczas, gdy inne normy nie przewidują bardziej szczegółowych rozwiązań.

Zgodnie z art. 362 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, jeżeli podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko, organ ochrony środowiska może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek:

- 1) ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia;

2) przywrócenia środowiska do stanu właściwego.

W decyzji, o której mowa w ust. 1, organ ochrony środowiska może określić:

1) zakres ograniczenia oddziaływania na środowisko lub stan, do jakiego ma zostać przywrócone środowisko;

1a) czynności zmierzające do ograniczenia oddziaływania na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego;

2) termin wykonania obowiązku (art. 362 ust. 2).

Celem postępowania prowadzonego na podstawie art. 362 jest wyegzekwowanie spełnienia wymagań ochrony środowiska w przypadku negatywnego oddziaływania na nie, jako na dobro wspólne, przy czym ochrona interesu indywidualnego w przypadku naruszenia wymagań ochrony środowiska jest realizowana nie na drodze odpowiedzialności administracyjnej, lecz na drodze cywilnej przed sądem powszechnym. Jeśli pomiary przeprowadzone na użytek sporządzenia tzw. analizy porealizacyjnej potwierdziłyby występowanie negatywnego oddziaływania na środowisko, to możliwe było wydanie decyzji w trybie art. 362 ustawy.

Decyzja jest ostateczna.

Pouczenie: Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, **za pośrednictwem** Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu, w terminie **30 dni** od dnia doręczenia decyzji stronie. Zgodnie z art. 49 k.p.a., w przypadku zawiadomienia o decyzji przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie **czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia**.

Skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji, oznaczenie organu, którego działania skarga dotyczy, oraz określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

Otrzymują:

1. radca prawny Anna Mościńska - pełnomocnik Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowego Materiałów Budowlanych „BUMAT”
Koksztyś Kancelaria Prawa Gospodarczego
Spółka komandytowa
Aleja Armii Krajowej 61
50-541 Wrocław
2. Wójt Gminy Jordanów Śląski
Urząd Gminy Jordanów Śląski
ul. Wrocławska 55
55-065 Jordanów Śląski
(akta zostaną zwrócone w terminie późniejszym)
3. Pozostałe strony postępowania – poprzez obwieszczenie, zgodnie z art. 49 k.p.a. (również w Biuletynie Informacji Publicznej SKO we Wrocławiu)

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego

Stanisław Hojda

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego
Magdalena Raguszevska

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego

Barbara Noga

ZAŁĄCZNIK

do decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu z dnia 27 grudnia 2013 r. (SKO 4136/34/13) ustalającej na rzecz Spółki jawnej Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica o nr. 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski o nr. 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228:

„Charakterystyka planowanego przez Spółkę jawną Zakład Produkcyjno-Wdrożeniowy Materiałów Budowlanych „BUMAT” z siedzibą we Wrocławiu przedsięwzięcia polegającego na uruchomieniu eksploatacji złoża serpentynitu „JORDANÓW” na działkach położonych w obrębie wsi Glinica nr 11/2, nr 12/2, nr 13 i nr 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski na działkach nr 227/2, nr 227/3, nr 227/4, nr 227/5 i nr 228”.

I. Przedsięwzięcie objęte wnioskiem i jego lokalizacja:

Analizowane zamierzenie inwestycyjne polegać będzie na eksploatacji złoża serpentynitu zlokalizowanego na działkach położonych w obrębie wsi Glinica nr 11/2, 12/2, 13 i 14, a także w obrębie wsi Jordanów Śląski na działkach 227/2, 227/3, 227/4, 227/5 i 228, gmina Jordanów, powiat wrocławski, województwo dolnośląskie. Planowane wydobycie wynosić będzie około 250-300 tys. Mg rocznie.

II. Dane techniczne przedsięwzięcia:

Eksploatacja prowadzona będzie na złożu udokumentowanym, częściowo rozciętym i przygotowanym do wydobywania - wyrobiskiem stokowym (poziomy eksploatacyjny +170; +160 m npm) usytuowanym w południowo-wschodnim rejonie złoża. Rozwijając eksploatację w kierunku północno-zachodnim udostępniane będą kolejne partie złoża z poziomu +180 m npm (eksploatacja stokowa) oraz poziomów +145, +130, +115, +70 m npm (eksploatacja wgłębna). Udostępnienie poziomów wgłębnych (poniżej +160 m npm) polegać będzie na wykonaniu pochylni transportowych zapewniających wybieranie kopaliny z poszczególnych poziomów eksploatacyjnych. Eksploatacja złoża w obrębie znajdującym się poza granicami istniejącego wyrobiska poprzedzona będzie wykonywaniem udostępniających robót nadkładowych polegających na usunięciu warstwy nadkładu miękkiego (w tym humusu) i zalegających na złożu zwałowisk nadkładowych.

Eksploatacja prowadzona będzie w obrębie działek o uregulowanych stosunkach prawnych i nie wpłynie na poszerzenie wielkości obszaru ujętego w dokumentach geologicznych. Tym samym nie będą zajmowane nowe tereny pod eksploatację poza terenami, na których udokumentowano złożo.

W złożu nie występują kopaliny towarzyszące.

Złożo udostępnione jest bezpośrednio od południowo - wschodniej strony udokumentowania wyrobiskiem stokowym. Powierzchnia złoża w poszczególnych kategoriach rozpoznania wynosi:

- Kategoria B 47 680 m², do poz.+130 m npm, i C₂ do poz. + 60 m npm,
- Kategoria C₂ 24000 m².

Ilość zasobów kształtuje się następująco:

- Kategoria B - 3 991 tys. Mg,
- Kategoria C₂ 9 812 tys. Mg.

Łączne zasoby bilansowe wynoszą 13 803 tys. Mg.

Planowany okres prowadzenia działalności wydobywczej to okres około 30 lat.

Działalność kopalni polegać będzie na urabianiu złoza piętrami o wysokości 15 m, przy zastosowaniu materiałów wybuchowych - strzelaniem metodą długich otworów. Otwory strzałowe o średnicy 60 - 110 mm wiercone będą w kopalnie przy użyciu samobieżnej, wysoko wydajnej wiertnicy udarowo - obrotowej o napędzie pneumatycznym. Jednorazowe odpalenie ładunku będzie odbywać się maksymalnie 3 razy w tygodniu o wyznaczonej godzinie. Załadunek wykonanych otworów strzałowych materiałem wybuchowym (w nabojach, luzem lub w zawieszinie) realizowany będzie mechanicznie lub ręcznie.

Odstrzelony urobek ładowany będzie na samochody technologiczne koparką i ładowarką. Z przodków wydobywczych usytuowanych na poszczególnych poziomach eksploatacyjnych urobek skalny dostarczany będzie po drogach technologicznych do zakładu przeróbczego zlokalizowanego w rejonie położonym na południowym-wschodzie od obszaru złoza. Z zakładu przeróbczego uzyskane kruszywo transportowane będzie samochodami o pojemności 30-40 t drogą wewnętrzną do drogi gminnej (dz. nr 134 dr).

Kolejność robót będzie następująca:

- dalsze udostępnienie i wybranie zasobów poziomu 1,
- eksploatacja zasobów poziomu 2,
- eksploatacja zasobów poziomu 3,
- udostępnienie i eksploatacja poziomu 4 i dalszych do spagu udokumentowanego złoza.

Kamień łamany dostarczony do Zakładu Przeróbczego (krusząco - sortującego) poddawany będzie następującym procesom technologicznym:

- kruszeniu,
- przesiewaniu,
- zrzucaniu gotowego produktu na stożki magazynowe,
- magazynowaniu gotowego wyrobu.

Procesy technologiczne realizowane będą w następującym układzie technicznym urządzeń: urobek (kamień łamany) dostarczany będzie do zasypu kruszarki wstępnej, szczękowej następnie przenośnikiem taśmowym urobek podawany będzie do kruszarki wtórnej, stożkowej, gdzie będzie podlegał dalszemu kruszeniu. Z kolei urobek przenośnikami taśmowymi transportowany będzie do dwóch przesiewaczy, na których następować będzie rozdział produktu na następujące frakcje:

- 0-5 mm,
- 5 - 12 mm,
- 12 - 22 mm,
- 22 - 31 mm,
- 31 - 63 mm,

Otrzymany produkt w postaci różnego asortymentu kruszyw trafi na tzw. stożki magazynowe - 5 szt. Nadziarno, o frakcjach powyżej 63 mm zawracane będzie do kruszarki wtórnej, stożkowej.

Zakład Przeróbczy wyposażony będzie w:

1. dwie kruszarki:
 - kruszarka wstępna, szczękowa, o wlocie 900 x 1200 mm,
 - kruszarka wtórna, stożkowa, o wlocie 150 x 300 mm;
2. dwa przesiewacze wibracyjne trzypokładowe, o powierzchni sit 8 - 12 m²;
3. przenośniki taśmowe (8 przenośników do transportu kruszywa):

- 3 przenośniki międzyoperacyjne,
- 5 przenośników końcowych.

Inwestor zakłada pracę na dwie zmiany jedynie w porze dziennej tak kopalni, jak i zakładu przeróbczego.

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego

Stanisław Hojda

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego
Magdalena Raguszevska

Członek Samorządowego
Kolegium Odwoławczego

Barbara Noga